Олександра Марків

НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ СТУДІЇ МАГІСТРІВ ЖУРНАЛІСТИКИ

методична підготовка курсової та кваліфікаційної роботи

навчальний посібник

КИЇВ 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
Факультет української філології та журналістики імені Андрія Малишка

НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ СТУДІЇ МАГІСТРІВ ЖУРНАЛІСТИКИ:

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА КУРСОВОЇ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Навчальний посібник

Київ 2026

УДК 070 : 81’271.1 : 001.8
М26

Автор:
Олександра МАРКІВ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики, медіалінгвістики та української наукової мови УДУ імені Михайла Драгоманова

Рецензенти:
Олена ХАРИТОНЕНКО, кандидат філологічних наук, доцент, редакційний директор Цифрового видавництва «Експертус»
Ірина ГРИГОРЕНКО, кандидат філологічних наук, магістр журналістики, доцент кафедри української літератури УДУ імені Михайла Драгоманова

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Протокол № 11 від 30 квітня 2026 року

Марків О. Т.
Науково-аналітичні студії магістрів журналістики: методична підготовка курсової та кваліфікаційної роботи: навчальний посібник / О. Т. Марків; Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026. 89 с. Електронне видання

ISBN 978-966-931-356-0

Навчальний посібник включає характеристику дидактичних засад та складників формування науково-аналітичної компетентності магістрів журналістики: концептуальні підходи до наукової підготовки медіафахівців; методичні рекомендації до виконання курсових робіт; комплексні поради для підготовки магістерського кваліфікаційного дослідження. Особливу увагу приділено методології дослідницького процесу, алгоритмам аналітичної діяльності та вимогам до оформлення наукових результатів у галузі соціальних комунікацій.

Матеріал посібника розроблено на основі чинних стандартів вищої освіти, навчально-методичної літератури з журналістикознавства, нормативних документів з організації освітнього процесу та узагальнення практичного досвіду наукового керівництва магістерськими проєктами.

Навчальне видання призначене для студентів спеціальності С7 «Журналістика», викладачів, наукових керівників, а також усіх, хто прагне вдосконалити навички науково-дослідної роботи в сучасному інформаційному та академічному просторі.

УДК 070 : 81’271.1 : 001.8

© Марків О. Т., автор, 2026
© Факультет української філології та журналістики імені Андрія Малишка, 2026
© Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2026

ISBN 978-966-931-356-0

ЗМІСТ

ВСТУП……4-5

РОЗДІЛ 1. ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СКЛАДНИКИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ ЖУРНАЛІСТИКИ ……6-27

1.1. Концепт та теоретичні засади аналітичної і науково-аналітичної компетентності у підготовці магістрів журналістики……8-12

1.2. Складові науково-аналітичної компетентності……12-16

1.3. Система освітніх компонентів як базис формування науково-аналітичної компетентності магістра……16-27

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ АНАЛІТИЧНОГО ЗВІТУ……28-38

2.1. Види аналізу та їх доцільність……29-30

2.2. Концепція та етапи підготовки аналітичних документів……30-32

2.3. Ефективність і дієвість аналітичного звіту ……32-35

2.4. Типова модель структури аналітичного звіту……35-38

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ……39-49

РОЗДІЛ 4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ……50-71

РОЗДІЛ 5. ОСВІТНІ ПЕРСПЕКТИВИ АНАЛІТИЧНОГО ЗВІТУ ЯК ФОРМАТУ ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ ЕМПІРИЧНОГО ДОСВІДУ ВИПУСКНИКІВ……72-83

5.1. Переваги аналітичного звіту як формату магістерської роботи……72-74

5.2. Відгуки випускників як індикатор ефективності……75-83

ВИСНОВКИ……84-51

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……86-90

ВСТУП

Сучасна трансформація медіасфери змінює роль журналіста: сьогодні він постає не лише як репортер, а насамперед як аналітик та модератор складних інформаційних потоків. В умовах високої конкуренції та стрімкого оновлення даних професійна діяльність вимагає здатності критично осмислювати значні масиви інформації, перетворюючи розрізнені повідомлення на структуровані та змістовно обґрунтовані матеріали.

З огляду на це розвиток сучасного медіапростору вимагає від магістрантів журналістики не лише творчих навичок, а й ґрунтовної науково-аналітичної підготовки. Навчальний посібник «Науково-аналітичні студії магістрів журналістики: методична підготовка курсової та кваліфікаційної роботи» покликаний стати методичним дороговказом у процесі формування дослідницької компетентності здобувачів спеціальності С7 «Журналістика» (ОПП «Медіаредагування та журналістика»).

Основна мета видання полягає в розкритті алгоритмів аналітичної діяльності та наданні практичного інструментарію для якісного виконання курсових і кваліфікаційних робіт.

Матеріал посібника структуровано за п’ятьма ключовими напрямами:

Розділ 1. Дидактичні засади та складники формування науково-аналітичної компетентності. Розкриваються концептуальні підходи до наукової підготовки медіафахівців, зокрема роль критичного мислення, комунікативного інтелекту та опанування сучасної наукової інфраструктури (Scopus, Web of Science тощо).

Розділ 2. Теоретико-методологічні основи підготовки аналітичного звіту. Представлено методологічний алгоритм і концептуальну модель аналітичного звіту як інструменту, що через синтез первинних даних, застосування різних видів аналізу та дотримання критеріїв дієвості трансформує наукові знання у практичні рекомендації для медіасфери.

Розділ 3. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення і захисту курсової роботи. Подано покрокові рекомендації переходу від теоретичного навчання до створення авторського медійного освітнього проєкту як важливої апробації навичок перед магістерським дослідженням.

Розділ 4. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення і захисту магістерської кваліфікаційної роботи. Детально розглянуто алгоритм підготовки підсумкової роботи, яка в межах програми пропонується у форматі інноваційного аналітичного звіту, що поєднує теоретичні розвідки з «польовими» дослідженнями.

Розділ 5. Освітні перспективи аналітичного звіту як формату представлення кваліфікаційного дослідження та аналіз емпіричного досвіду випускників. Заключна частина узагальнює практичну значущість обраної моделі підготовки та містить рефлексії випускників, які підтверджують ефективність такого підходу для майбутньої професійної діяльності.

Матеріал посібника розроблено на основі чинних стандартів вищої освіти та узагальненого досвіду наукового керівництва магістерськими проєктами, що дозволило поєднати теоретичні засади з практико-орієнтованими підходами до підготовки майбутніх фахівців. Запропонована структура видання забезпечує цілісне уявлення про процес формування науково-аналітичної компетентності та послідовність виконання дослідницьких завдань, сприяючи розвитку критичного мислення, академічної культури та професійної відповідальності здобувачів освіти.

Посібник адресовано студентам, викладачам і всім, хто прагне вдосконалити навички наукової комунікації та аналітичної діяльності в сучасному академічному середовищі.

РОЗДІЛ 1
ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СКЛАДНИКИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ ЖУРНАЛІСТИКИ

Сучасний етап розвитку медіапростору характеризується переходом до суспільства вибору найбільш ефективних альтернатив, де наукова діяльність, освіта та аналітика тісно зближуються. Для магістранта журналістики, який працює над курсовою чи кваліфікаційною роботою, науково-аналітична компетентність стає інтегрованим інструментом, що дозволяє підвищити якість досліджень та забезпечити прийняття рішень на основі верифікованих даних. В основі цієї компетентності лежить аналітичний світогляд – підхід до наукової діяльності, що базується на ретельному дослідженні, логічному аналізі та використанні кількісних і якісних методів для розв'язання наукових проблем. Такий світогляд передбачає здатність майбутнього медіафахівця здійснювати синтез знань, приймати рішення в нестандартних ситуаціях та вести альтернативний пошук способів вирішення завдань.

Аналітична компетентність магістранта виражається у його здатності до критичного оцінювання фактів, виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формування чітких наукових гіпотез. Основними компонентами цього процесу є критичне мислення, моделювання теоретичних ситуацій для розв'язання проблем та готовність до постійного оновлення знань у разі отримання нових емпіричних даних. Важливою частиною підготовки є засвоєння методів пізнавальної діяльності, які утворюють особливу систему прийомів та аналітичних алгоритмів роботи з інформацією.

Водночас наукова робота журналіста неможлива без високого рівня комунікативного інтелекту, який дозволяє ефективно взаємодіяти в науковому середовищі та презентувати результати своїх досліджень суспільству. Комунікативний інтелект магістранта включає емоційну самосвідомість, емпатійність до аудиторії, вміння адаптувати стиль комунікації залежно від

контексту та здатність аргументовано відстоювати наукові ідеї. Ефективна наукова комунікація забезпечує не лише передачу знань, а й емоційне задоволення, відчуття важливості особистої участі та практичну значущість отриманої інформації [17].

Формування цих компетентностей у процесі підготовки кваліфікаційних робіт реалізується через низку дидактичних практик:

- ✓ *розв'язання комплексних задач*, що проявляється через вивчення реальних наукових проблем медіасфери із застосуванням міждисциплінарного підходу;
- ✓ *аналіз наукових праць*, яке включає поглиблене рецензування досліджень колег, що розвиває навички критичного аналізу методів і висновків;
- ✓ *інтерактивні форми роботи* – участь у наукових дебатах, круглих столах та рольових іграх, що вчать розрізняти актуальність проблем та адаптувати стиль спілкування до різних аудиторій;
- ✓ *технологічна підтримка* – у сучасному світі не обійтися без усвідомленого використання штучного інтелекту та спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання, структурування та аналізу великих масивів даних.

Інтеграція цих практик у методику підготовки магістерських робіт сприяє розвитку дослідницької прозорості, точності результатів та здатності магістранта розглядати медійні явища як цілісну систему. Це забезпечує підготовку фахівця, здатного не лише проводити теоретичні пошуки, а й впроваджувати інновації у суспільний поступ.

У цьому контексті формування науково-аналітичної компетентності магістрів журналістики є складним багатовимірним процесом, що ґрунтується на інтеграції дослідницьких, інформаційно-аналітичних, комунікаційних і видавничих практик у межах сучасного академічного середовища. У структурі магістерської підготовки вона виступає як інтегральна здатність здобувача вищої освіти здійснювати науковий пошук, критично інтерпретувати

інформаційні джерела, використовувати аналітичні методи обробки даних та ефективно репрезентувати результати досліджень у стандартизованих формах наукової комунікації.

1.1. Концепт та теоретичні засади аналітичної і науково-аналітичної компетентності у підготовці магістрів журналістики

Аналітична компетентність майбутнього журналіста становить базовий рівень професійної здатності працювати з інформацією, який охоплює її пошук, перевірку, критичне осмислення, структурування та інтерпретацію. Вона забезпечує формування професійного мислення журналіста як аналітика, здатного пояснювати події через встановлення причинно-наслідкових зв'язків і контекстуалізацію інформації.

Науково-аналітична компетентність, яка є наскрізною в цьому навчальному посібнику, натомість виступає поглибленим, дослідницьким рівнем аналітичної діяльності, характерним для магістерського рівня підготовки. Вона передбачає не лише аналіз інформації, а й її наукове осмислення, концептуалізацію та узагальнення в межах дослідження медіапроцесів, суспільних явищ і журналістських практик.

Отже, аналітична компетентність є підґрунтям, а науково-аналітична – її еволюційним розширенням у бік дослідницької діяльності.

Сутнісні характеристики аналітичної компетентності журналіста. Увага до формування аналітичної компетентності фахівців усіх сфер діяльності за останні роки значно зросла. Це пов'язано з матрицею інформаційного суспільства зі всіма його привілеями, викликами та загрозами. Найновіші дослідження, які цікаві в концепції цього навчального посібника, зводять визначення аналітичної компетентністі до не просто сукупності знань, а динамічної системи, що дозволяє перетворювати інформаційний потік на структурований зміст. Її формування потребує переходу від репродуктивних до проблемно-пошукових і дослідницьких стратегій навчання. Згідно з дослідженням Т. Койчевої та Ван Сяогана, вона розглядається як інтегральна

властивість особистості, що відображає здатність і готовність до здійснення аналітичної діяльності з метою отримання нового знання для прийняття обґрунтованих професійних рішень. Автори підкреслюють поетапність аналітичної діяльності: від аналізу ситуації та структурування інформації до рефлексії власних умовиводів [8].

Зміст аналітичної компетентності реалізується через такі здатності:

- ✓ систематизацію інформації;
- ✓ логічне моделювання;
- ✓ оцінювальну діяльність;
- ✓ прогностику.

Інтегральну властивість аналітичної компетентності підкреслює І. Маруш, адже вона забезпечує здатність до глибокого осмислення, інтерпретації та практичного застосування інформації, виділяючи когнітивний, операційно-діяльнісний, критично-рефлексивний і мотиваційно-ціннісний компоненти [18]. О. Шевченко акцентує, що формування аналітичних умінь зумовлюється поєднанням освітніх ресурсів, соціокультурних і психологічних чинників та цифрових технологій, а ключову роль відіграє розвивальне освітнє середовище, яке стимулює самостійність і дослідницьку активність здобувача [28].

У підходах, які проаналізовані в цьому підручнику, враховуються системні складники, що визначають сучасну ***структурну модель формування аналітичної компетентності***.

Формування аналітичної компетентності доцільно розглядати як цілісну педагогічну систему, що поєднує освітні умови, методи, чинники та інструменти, спрямовані на розвиток здатності до критичного осмислення, перевірки, інтерпретації та продукування медіаконтенту.

1. Педагогічні (освітні) умови:

- ✓ проблемно-орієнтоване навчальне середовище;
- ✓ інтеграція теорії і практики;
- ✓ дослідницький характер навчання;

- ✓ моделювання ситуацій інформаційної невизначеності;
- ✓ формування академічної доброчесності та інформаційної етики.

(За О. Шевченком: професійно-орієнтоване середовище, моделювання реальних ситуацій, інтеграція теорії і практики [28].)

2. Методи формування:

- ✓ проблемне навчання;
- ✓ кейс-метод;
- ✓ проєктне навчання;
- ✓ дослідницькі завдання;
- ✓ фактчекінг-практикуми;
- ✓ дискусії та дебати;
- ✓ тренінгові технології.

3. Чинники формування: *мотиваційний,* що включає професійний інтерес, відповідальність, орієнтація на аналітичну журналістику; *поведінковий,* що опирається на інформаційну активність, фактчекінг, роботу з джерелами; *професійний,* що враховує журналістські стандарти, етику, володіння аналітичними інструментами.

Формування компетентності є поетапним процесом, що залежить від взаємодії зовнішніх умов і внутрішньої мотивації.

4. Засоби та інструменти:

- ✓ інформаційно-аналітичні платформи;
- ✓ фактчекінг-сервіси;
- ✓ OSINT-інструменти;
- ✓ медіааналітика та візуалізація даних;
- ✓ цифрові редактори;
- ✓ ШІ-інструменти обробки даних;
- ✓ навчальні симуляції.

5. Узагальнення моделі. Аналітична компетентність формується як багаторівнева система, у якій освітні умови забезпечують розвиток, методи активізують діяльність, чинники визначають внутрішню готовність, а

інструменти забезпечують практичну реалізацію. У результаті формується журналіст нового типу – не лише інформатор, а аналітик, здатний критично осмислювати інформаційні процеси.

Перехід до науково-аналітичної компетентності, яка є предметом аналізу у цьому навчальному посібнику, потребує врахування дослідницької залученості та розуміння наукового осмислення актуальних медійних явищ, процесів, феноменів.

У межах магістерської підготовки аналітична компетентність трансформується у науково-аналітичну через поглиблення її структурних компонентів:

1) робота з інформацією переходить у наукову верифікацію знань;
2) контекстуалізація – у теоретичне пояснення явищ;
3) критичне мислення – у наукову рефлексію;
4) логіка – у наукову аргументацію;
5) мультимедійність – у засновану на даних наукову репрезентацію.

Відтак:

аналітична компетентність = здатність працювати з інформацією; науково-аналітична компетентність = здатність науково пояснювати, узагальнювати та концептуалізувати інформацію.

У процесі магістерської підготовки відбувається перехід від критичного опрацювання інформації до її наукового осмислення та дослідницької інтерпретації медіа- і суспільних процесів.

Як бачимо, формування аналітичної та науково-аналітичної компетентності майбутніх журналістів становить цілісний, багаторівневий і поетапний процес професійної підготовки, спрямований на розвиток здатності до критичного осмислення, систематизації, інтерпретації та наукового узагальнення інформації. Аналітична компетентність виступає базовим рівнем професійного мислення журналіста, тоді як науково-аналітична компетентність забезпечує перехід до дослідницької діяльності, що

передбачає концептуалізацію медіа- та суспільних процесів і формування науково обґрунтованих висновків.

Реалізація цієї моделі можлива за умови поєднання проблемно-орієнтованого освітнього середовища, активних і дослідницьких методів навчання, розвитку мотиваційно-професійних чинників та використання сучасних цифрових і аналітичних інструментів. У сукупності це забезпечує підготовку журналіста нового типу – фахівця, здатного не лише інформувати, а й аналітично осмислювати, пояснювати та науково інтерпретувати інформаційні процеси сучасного суспільства.

Саме таку синергію передбачено в підготовці кваліфікаційного магістерського проєкту в інноваційному форматі аналітичного звіту за науковим дослідженням актуальної медійної теми. Далі розкриватимуться усі аспекти підготовки магістрів журналістики до якісного виконання роботи та набування науково-аналітичної компетентності, яка стане важливим надбанням для майбутньої професії.

1.1. Складові науково-аналітичної компетентності

У сучасних методичних підходах аналітичне дослідження розглядається як послідовний процес, що включає постановку проблеми, визначення мети, вибір методів, збір і аналіз даних, інтерпретацію результатів та формулювання практичних рекомендацій. Важливою ознакою такого дослідження є перехід від опису фактів до їх пояснення, виявлення причинно-наслідкових зв’язків і тенденцій розвитку досліджуваного явища [7].

Наукова інфраструктура як основа формування дослідницької компетентності. Першим системоутворювальним компонентом науково-аналітичної компетентності є розуміння функціонування сучасної наукової інфраструктури, що охоплює наукометричні бази даних, цифрові ідентифікатори наукових публікацій, системи індексування та рейтингові механізми оцінювання наукової діяльності. Сучасні наукометричні бази даних виступають не лише як інструменти пошуку наукової інформації, але і як

глобальні механізми академічної легітимації знання. Вони забезпечують індексацію наукових публікацій, формують аналітичні показники цитованості, а також впливають на рівень наукової видимості дослідника [30]. Водночас критичне осмислення наукометричних індикаторів є необхідною складовою підготовки магістрантів, оскільки кількісні показники не завжди повною мірою відображають якість наукового доробку.

З огляду на це важливим є формування цифрової ідентичності науковця через авторські профілі та системи ідентифікації публікацій, зокрема DOI. Вони забезпечують стабільність наукової комунікації, простежуваність результатів досліджень і сприяють підвищенню рівня академічної доброчесності. Тому опанування логіки функціонування індексів цитування та рейтингових систем дозволяє магістрантам критично оцінювати власну наукову діяльність і місце у глобальному дослідницькому просторі.

Академічне письмо та стандарти наукової комунікації. Важливим компонентом формування науково-аналітичної компетентності є опанування правил академічного письма, які визначають стандартизовані форми подання наукового знання. Це включає структуру наукової статті, правила оформлення бібліографічних посилань і використання міжнародних стилів цитування. Бібліографічний апарат у науковому тексті виконує не лише технічну функцію, а й є інструментом наукової аргументації, що забезпечує простежуваність і верифікацію джерельної бази дослідження. Відтак культура цитування безпосередньо пов’язана з якістю наукової роботи, рівнем її методологічної обґрунтованості та академічною доброчесністю автора. Важливим складником науково-аналітичної підготовки є опанування цифрових видавничих систем як середовища сучасної наукової комунікації. Як зазначають дослідники, використання платформ типу Open Journal Systems не лише структурує редакційний цикл, а й визначає наукову видимість результатів дослідження магістранта. Сучасна наукова комунікація дедалі більше реалізується через електронні платформи управління видавничими процесами, зокрема Open Journal Systems. Ці системи забезпечують повний

цикл наукового публікування: від подання рукопису до його рецензування та публікації. Архітектоніка електронного наукового журналу включає взаємопов'язані елементи – редакційні політики, метадані, структуру рубрикації, рецензентські процедури та механізми індексації [9]. Така структура визначає не лише технічну організацію видання, але й впливає на його наукову видимість і включеність у міжнародні бази даних. Особливе значення має організація процесів рецензування як ключового механізму контролю якості наукового знання. Рецензування у цифровому середовищі передбачає взаємодію автора, рецензента та редактора, що функціонує на основі принципів прозорості, об'єктивності та академічної відповідальності. Паралельно літературне редагування виконує функцію підвищення комунікативної якості наукового тексту та його відповідності міжнародним стандартам публікацій.

Культура наукової комунікації та етика дослідницької діяльності. Формування науково-аналітичної компетентності неможливе без засвоєння культури наукової комунікації, що охоплює систему норм, цінностей і практик академічного середовища. Науковий діалог, публічність досліджень та відповідальність за результати наукової діяльності виступають ключовими компонентами сучасної дослідницької культури.

Особливе місце займає публікаційна етика, яка визначає стандарти доброчесності в процесі створення та поширення наукового знання. Вона охоплює питання авторства, уникнення плагіату, коректного цитування та відповідальності всіх учасників видавничого процесу. Дотримання етичних норм є фундаментом довіри до науки як соціального інституту.

Медіааналітика як інструмент дослідницьких практик. Наступний ключовий напрям формування компетентності пов'язаний із розвитком медіааналітичних і дослідницьких практик, що базуються на використанні емпіричних даних, моніторингових платформ та аналітичних ресурсів. Сучасні медіааналітичні дослідження, зокрема діяльність профільних інституцій, передбачають застосування методів оцінювання якості

медіаконтенту, фактчекінгу, аналізу інформаційних потоків і виявлення маніпулятивних практик. Такі підходи формують у магістрантів здатність працювати з великими масивами даних і критично інтерпретувати результати досліджень [15]. Особливу роль відіграють дослідницькі практики інституційного рівня, які забезпечують методологічну основу для аналізу медіасередовища та видавничого ринку. Вивчення їхніх підходів сприяє формуванню розуміння зв'язку між емпіричними даними та аналітичними висновками.

Об'єкти медіааналітичних досліджень розглядаються як елементи сучасного комунікаційного середовища, що дають змогу оцінювати ефективність медійних процесів, особливості споживання контенту та динаміку інформаційної взаємодії в цифровому просторі. Для дослідницьких робіт магістрантів важливого значення набувають дані державних і галузевих інституцій, зокрема Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Інституту масової інформації та ГО «Детектор медіа», які забезпечують статистичну та аналітичну основу для моніторингу журналістських стандартів, медіаспоживання та інформаційної безпеки. Використання таких джерел формує у здобувачів навички роботи з офіційною галузевою статистикою, її критичної інтерпретації та застосування для формування наукових висновків і практичних рекомендацій у сфері сучасних медіакомунікацій.

Методологічна підготовка та дослідницька практика магістрантів. *Ф*ормування науково-аналітичної компетентності передбачає також оволодіння методологією наукового дослідження, включаючи загальнонаукові та спеціальні методи аналізу соціальних комунікацій. Магістранти мають опанувати навички постановки наукової проблеми, визначення об'єкта і предмета дослідження, формулювання гіпотез, а також вибору адекватних методів збору й аналізу даних. Зокрема, особливе значення має підготовка плану-проспекту магістерської роботи як базового етапу

дослідницького процесу, що структурує майбутнє дослідження та забезпечує його логічну цілісність.

Отже, науково-аналітична компетентність магістрів журналістики формується як інтегративна система знань, умінь і ціннісних орієнтацій, що охоплює наукову інфраструктуру, академічну комунікацію, цифрові видавничі технології, медіааналітичні практики та етичні стандарти дослідницької діяльності. Її розвиток забезпечує здатність майбутнього фахівця не лише здійснювати якісні наукові дослідження, але й критично осмислювати інформаційні процеси в умовах сучасного медіасередовища.

1.2. Система освітніх компонентів як базис формування науково-аналітичних компетентностей магістра

Підготовка магістрів у сучасних умовах вимагає чіткої структуризації навчального процесу навколо ключових професійних спроможностей. У цьому контексті система освітніх компонентів постає як фундамент, на якому вибудовується здатність студента до глибокого аналізу медіапроцесів та підготовки фахових кваліфікаційних досліджень.

Роль освітнього компонента «Наукові студії та фахова аналітика» у системі формування дослідницького потенціалу магістра журналістики. Реалізація освітньо-професійної програми «Медіаредагування та журналістика» на рівні магістратури передбачає перехід від репродуктивного засвоєння знань до формування цілісного аналітичного світогляду. Базовим інструментом цього переходу виступає обов’язковий освітній компонент (ОК) «Наукові студії та фахова аналітика», зміст якого безпосередньо спрямований на поєднання наукових підходів, освітніх практик та аналітичних технологій. Ця дисципліна закладає фундамент для становлення наукової еліти, здатної працювати в умовах широких інформаційних можливостей та приймати рішення на основі верифікованих даних. Важливість даного компонента зумовлена необхідністю формування у магістрантів аналітичної компетентності, що виражається у здатності до критичного оцінювання

фактів, виявлення причинно-наслідкових зв’язків та проведення експериментальних і теоретичних досліджень.

Структура курсу дозволяє поетапно опанувати складники цієї компетентності:

1) Науково-інфраструктурна грамотність. Через вивчення наукометричних баз даних, індексів цитування та цифрових ідентифікаторів (DOI) магістрант опановує інструменти академічної легітимації знання та формування власного репутаційного капіталу. Це дозволяє не лише здійснювати альтернативний пошук засобів вирішення завдань, а й об’єктивно оцінювати результативність досліджень.

2) Технологічна та видавнича аналітика. Опанування платформ на кшталт *Open Journal Systems* та архітектоніки наукових видань формує навички роботи з цифровими платформами, де аналітичні дані стають основою для створення індивідуальних дослідницьких траєкторій. Процеси рецензування та літературного редагування в електронних системах розглядаються як відповідальна аналітична практика, що забезпечує точність та об’єктивність наукового результату.

3) Прикладна медіааналітика. Вивчення методик провідних інституцій (IMI, «Детектор медіа», Книжкова палата України) дозволяє магістрантам застосовувати аналітичний підхід до реальних наукових проблем: від виявлення дезінформації та пропагандистських наративів до аналізу читацьких практик і книжкового ринку.

На основі цього освітнього компонента формуються такі здатності та вміння:

- ✓ *критичне мислення* – здатність піддавати сумніву наявні теорії, виявляти маніпуляції та аналізувати медіапроцеси з різних аспектів;
- ✓ *комунікативний інтелект*, адже через засвоєння культури наукової комунікації та публікаційної етики магістрант вчиться адаптувати стиль спілкування, поважати думку опонентів та конструктивно взаємодіяти в науковому середовищі;

- ✓ *методологічна гнучкість* – уміння обирати релевантні методики (аналіз масивів даних статистичні методи, моделювання) для збору та інтерпретації даних у межах курсових та кваліфікаційних робіт;
- ✓ *академічна доброчесність* – ціннісне розуміння етики як основи довіри до науки, що є критичним для сучасного дослідника.

Отже, ОК «Наукові студії та фахова аналітика» є не просто теоретичною дисципліною, а комплексною дидактичною практикою, що забезпечує інтеграцію інновацій у професійну діяльність магістра журналістики. Вона готує фахівця до складних взаємодій між науковою спільнотою, медіабізнесом та суспільством, формуючи здатність аргументовано відстоювати власну точку зору та підвищувати ефективність діяльності медіаструктур.

«Науковий семінар» як простір формування дослідницької траєкторії магістранта журналістики. Практичне втілення науково-аналітичної компетентності магістрів реалізується через систему наукових семінарів, які виступають сполучною ланкою між теоретичним навчанням та написанням кваліфікаційної роботи. Програма семінару побудована за логікою «від інструменту – до результату», що дозволяє студенту не просто накопичувати інформацію, а формувати власну дослідницьку стратегію.

Першочерговим завданням семінару є опанування сучасних медіааналітичних ресурсів. Магістранти вчаться працювати з моніторинговими платформами та аналітичними сервісами, що є критично важливим для соціальних комунікацій. Це формує здатність добору релевантних даних та встановлення критеріїв їхньої достовірності, що корелює з концепцією аналітичного світогляду як здатності обирати найкращі альтернативи. Робота з офіційними ресурсами державних установ та професійних спільнот (IMI, «Детектор медіа», регуляторні органи) привчає майбутнього дослідника до використання верифікованої джерельної бази та дотримання нормативно-правових стандартів у медіасфері.

Особлива увага приділяється інтеграції магістранта у світовий науковий контекст. Через аналіз наукових часописів та роботу з базами *Scopus, Web of*

Science та *Google Scholar*, студенти опановують культуру наукового цитування та принципи академічної доброчесності. Це не лише підвищує їхню інформаційну грамотність, а й закладає основи комунікативного інтелекту в академічному середовищі – вміння вести науковий діалог на міжнародному рівні.

Дослідницький потенціал кафедри журналістики, медіалінгвістики та української наукової мови та аналіз репозитаріїв ЗВО стають для магістранта орієнтиром у виборі актуальної теми. Семінар забезпечує методологічну підготовку, де загальнонаукові та спеціальні методи (контент-аналіз, соціологічні методи) підбираються індивідуально під завдання магістерської роботи. Кінцевим продуктом цього етапу є: підготовка наукових оглядів та звітів: розвиток навичок систематизації та критичного осмислення масивів інформації та складання плану-проспекту магістерської роботи: фіксація об’єкта, предмета, мети та наукової новизни дослідження.

Саме тому науковий семінар трансформує магістранта з пасивного споживача інформації на активного дослідника-аналітика. Це створює умови для глибокого самовдосконалення, де кожен етап роботи – від вибору методології до презентації результатів – стає усвідомленим кроком у формуванні фахової компетентності.

Прикладна медіааналітика як інструмент конвергенції наукових досліджень та медіапрактики. Формування науково-аналітичної компетентності магістрів журналістики досягає своєї практичної завершеності в межах вибіркового освітнього компонента «Практикум із медіааналітики». Дана дисципліна базується на розумінні медіапростору як динамічного поля взаємодії різних соціальних груп, де медіааналітика виступає комплексним процесом збору, аналізу та інтерпретації даних для прийняття дієвих рішень.

Важливість цього компонента полягає в опануванні магістрантами двоїстої природи медіааналітики [14]:

Комерційно орієнтована (замовна) аналітика. Магістранти вчаться використовувати медіааналіз як інструмент управління репутаційним

капіталом, оцінки ефективності PR-кампаній та аналізу стейкхолдерів. Це дозволяє майбутньому досліднику розуміти механізми фреймінгу інформації та роль агентів впливу у формуванні суспільного порядку денного.

Суспільно значуща медіааналітика. Цей аспект фокусується на захисті громадських інтересів, протидії дезінформації та моніторингу соціально важливих тем. Вивчення досвіду фактчекінгових платформ (StopFake, VoxCheck) та незалежних моніторингових організацій (Інститут масової інформації (IMI) закладає етичний фундамент наукової діяльності магістранта.
Здатності та вміння, що формуються на базі практикуму:

1) Технологічна вправність у роботі з даними, що формується через практичне знайомство з інструментами автоматизованого моніторингу, завдяки чому магістрант здобуває навички алгоритмічного аналізу великих масивів даних. Це забезпечує точність та доказовість емпіричної бази магістерського дослідження.

2) Інтердисциплінарний синтез, який полягає у формуванні здатності поєднувати методики журналістики, маркетингу та соціології. Магістранти вчаться проводити різні види аудиту (репутаційний, медіа, комунікаційний) та створювати складні аналітичні продукти: дайджести, аналітичні довідки, огляди та рейтинги.

3) Мистецтво переконливого тексту – на основі аналітичних висновків студенти вчаться вибудовувати аргументацію, обирати відповідний стиль написання та переконувати аудиторію, що є ключовим для успішного захисту кваліфікаційної роботи.

4) Критичне розвінчування маніпуляцій – медіаосвітня мета практикуму полягає у здатності виявляти штучно створені інформаційні хвилі та приховані маніпулятивні кампанії, що є ознакою високого рівня наукової та професійної зрілості.

Інтеграція «Практикуму із медіааналітики» в навчальний план дозволяє магістранту не лише теоретично обґрунтувати актуальність свого дослідження, а й підкріпити його результатами глибинного аналізу реального

медіасередовища. Завдяки цьому науково-аналітична діяльність магістранта стає не відірваною від життя академічною вправою, а дієвим інструментом впливу на суспільний розвиток та інформаційну безпеку держави.

Підсиленням попередніх тверджень є ***міждисциплінарна парадигма медіааналітики: інтеграція правових, когнітивних та лінгвістичних складників.*** Слід визнати, що сучасна науково-аналітична діяльність магістранта журналістики виходить за межі суто комунікаційних практик, постаючи як когнітивна модель міждисциплінарного мислення [16]. У процесі підготовки кваліфікаційних робіт медіааналітика виступає інтегративною платформою, що об'єднує правову, історичну, лінгвістичну та суспільствознавчу складові гуманітарної освіти. Такий підхід дозволяє магістранту не лише кількісно оцінювати інформаційні потоки, а й глибоко інтерпретувати культурні та соціальні наративи.

Ключовими векторами формування аналітичної компетентності в межах цієї моделі, на думку сучасних науковців [16], є:

1) Етико-правова культура. Наукове дослідження в галузі соціальних комунікацій вимагає високої правової культури. Це передбачає не лише дотримання авторських прав, а й етичне поводження з великими даними, захист персональних даних та розуміння відповідальності за поширення інформації. Правова грамотність виступає методологічним обмежувачем, що формує дизайн дослідження та гарантує його академічну доброчесність.

2) Іншомовна компетентність як дослідницький ресурс. Володіння іноземною мовою (зокрема англійською) розглядається не просто як навичка, а як засіб доступу до міжнародного медіадискурсу. Це дозволяє магістранту здійснювати міжчасові та кроскультурні порівняння, використовувати актуальні закордонні методики (наприклад, тематичне моделювання або сентимент-аналіз) та інтегрувати власні результати у світовий науковий простір.

3) Алгоритмічна грамотність. Робота над магістерським дослідженням у цифрову добу потребує розуміння «соціальної сили» алгоритмів платформ.

Аналітик має враховувати, як алгоритми ранжування та фільтрації змінюють видимість контенту, формуючи публічну пам’ять та уявлення про релевантність подій.

4) Культурна аналітика та міксування метододів. Ефективна методика підготовки робіт базується на поєднанні обчислювальних методів (цифрові алгоритми для виявлення моделей) із класичними якісними методами (дискурс-аналіз, семіотика, історичний кейс-аналіз). Це дозволяє уникнути «технологічного редукціонізму» (надання переваги числам замість смислів) і забезпечити глибинну інтерпретацію отриманих даних.

Отже, медіааналітика в системі магістерської підготовки виконує функцію «сторожа» інформаційної культури. Вона формує здатність виявляти приховані наміри авторів, розпізнавати маніпулятивні технології та протидіяти дезінформації. Такий міждисциплінарний каркас забезпечує підготовку науковця нового типу – фахівця, який здатен системно мислити, критично оцінювати складні соціокультурні процеси та приймати етично обґрунтовані рішення в динамічному медіасередовищі.

Науково-дослідницька практика як фундамент емпіричної апробації результатів магістерського дослідження. У логічному ланцюжку професійної підготовки магістрів журналістики виробнича науково-дослідницька практика (4,5 кредити ЄКТС у другому семестрі) виступає базовим етапом, на якому відбувається перехід від теоретичного осмислення до безпосередньої аналітичної діяльності. Оскільки терміни проходження практики зазвичай збігаються з активною фазою написання курсової роботи, вона стає тим «польовим» середовищем, де здобувач збирає первинні дані та верифікує свої гіпотези.

Роль практики у формуванні аналітичного підґрунтя (відповідно до програми практики):

1) Збір та систематизація емпіричних даних. Головним завданням практики є формування «доказового ядра» майбутньої магістерської роботи. Працюючи на базі наукових установ, аналітичних центрів (ІМІ, «Детектор

медіа») або кафедри, магістрант здійснює моніторинг медіаполя, проводить контент-аналіз, опитування чи інтерв'ювання. Ці матеріали стають основою не лише для звіту з практики, а й для практичного складника курсової роботи.

2) Опанування методів фахової аналітики. Під час практики магістранти відпрацьовують навички верифікації інформації, фактчекінгу та дискурс-аналізу. Це дозволяє сформувати методологічний апарат, який є релевантним до обраної теми дослідження.

3) Легітимація наукового доробку. Програма практики передбачає апробацію результатів через підготовку наукових статей (обсягом до 7 сторінок), тез доповідей та аналітичних записок. Така публічна презентація знахідок дозволяє отримати фаховий фідбек ще до моменту захисту курсового проєкту.

4) Формування бібліографічного ресурсу. Опрацювання джерельної бази (не менше 50 позицій) під час практики забезпечує глибокий контекст дослідження, що є критично важливим для написання якісного теоретичного огляду в курсовій роботі.

*5) Дидактична цінність синхронізації***.** Поєднання практики з підготовкою курсової роботи дозволяє магістранту уникнути відірваності теорії від реальності. Результати діяльності практиканта (аналітичні огляди, статистичні дані, візуалізації) безпосередньо інтегруються в курсовий проєкт, перетворюючи його на авторський медійний продукт з потужною доказовою базою.

Науково-дослідницька практика є етапом своєрідного «накопичення капіталу» – інтелектуального, емпіричного та методологічного. Вона готує здобувача до самостійного створення освітнього медіаконтенту (у межах курсової роботи) та фундаментального аналітичного звіту (у межах магістерської кваліфікаційної роботи).

Курсова робота як етап апробації науково-аналітичних та просвітницьких компетенцій магістранта. У системі підготовки магістрів журналістики курсова робота, що виконується в межах дисципліни «Наукові

студії та фахова аналітика», є критично важливим етапом, який передує написанню кваліфікаційної роботи. Її специфіка полягає в переході від суто теоретичного накопичення знань до створення авторського медійного освітнього проєкту. Такий підхід дозволяє магістранту проявити себе не лише як дослідника-аналітика, а й як медіапедагога та просвітника.

Курсова робота як «пілотне» дослідження має такі ознаки:

1) Тематична спадкоємність – обрання теми курсової роботи у межах майбутнього магістерського дослідження забезпечує системність наукового пошуку. Це дозволяє магістранту ще на першому курсі здійснити глибокий огляд джерел та апробувати методи медіааналітики, які згодом стануть базою для кваліфікаційного аналітичного звіту.

2) Інтеграція наукового та педагогічного підходів через формат авторського освітнього продукту (відеолекції, подкасту, скринкасту) вимагає від магістранта високого рівня комунікативного інтелекту. Здатність трансформувати складні наукові результати у доступний навчальний контент свідчить про глибоке розуміння теми та вміння взаємодіяти з аудиторією.

3) Формування інноваційних навичок медіаредагування: створення мультимедійного супроводу до навчального контенту активізує креативне мислення та майстерність застосування цифрових інструментів. Така робота готує магістранта до виконання інноваційних завдань, передбачених стандартом спеціальності.

З огляду на це дидактичне значення курсового проєкту – виконання курсової роботи сприяє поєднанню психолого-педагогічної та науково-практичної підготовки, що є основою для майбутньої науково-педагогічної діяльності магістра. Здобувач вчиться:

- ✓ структурувати інформацію для навчальних цілей;
- ✓ дотримуватися стандартів академічної доброчесності при створенні авторського продукту;
- ✓ застосовувати польові методи дослідження для верифікації контенту свого проєкту;

- ✓ розвивати навички публічного захисту та аргументації власних розробок.

Отже, курсова робота виступає дієвим механізмом формування дослідницької культури. Вона дозволяє магістранту ще на етапі навчання відчути себе суб'єктом медіавиробництва та наукового пошуку, створюючи міцне підґрунтя для успішного виконання та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Концептуальна модель магістерської роботи як відображення науково-аналітичної зрілості дослідника. Сучасні вимоги до другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» передбачають зміщення акцентів від суто теоретичних описів до розв’язання задач дослідницького та інноваційного характеру. У Стандарті вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 Журналістика, затвердженого та введеного в дію Наказом Міністерства освіти і науки України № 994 від 08 листопада 2022 року: «Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики. Кваліфікаційна робота на освітньо-науковій та освітньо-професійній програмах може бути двох типів – дослідницька (наукова) робота або практичний проєкт» [26]. Відповідно – магістерська кваліфікаційна робота розглядається як комплексний продукт, що поєднує наукову розвідку з практичним проєктом. Така модель вимагає від магістранта високого рівня сформованості науково-аналітичної компетентності, здатності до критичного мислення та вміння інтерпретувати медіапроцеси в умовах цифрової трансформації.

Науково-практичне спрямування кваліфікаційної роботи дозволяє інтегрувати аналітичний інструментарій із реальними практиками медіагалузі. Основним результатом такої діяльності постає аналітичний звіт, який є не просто описом фактів, а продуктом глибокої когнітивної обробки інформації.

У цьому контексті **підготовка магістерської роботи базується на таких засадах**:

***1. Аргументована актуальність та аналітичний світогляд*.** Вибір теми має відповідати динамічним змінам у медіасфері (цифровізація, нові формати, зміна алгоритмів). Здатність магістранта обґрунтувати важливість обраної проблеми свідчить про його вміння розрізняти пріоритети в умовах надлишкового інформаційного потоку.

2. Критичний аналіз та джерельна база. Робота з наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar) та офіційними ресурсами галузевих інституцій (IMI, «Детектор медіа», Книжкова палата України) забезпечує доказовість дослідження. Магістрант має продемонструвати навички академічної комунікації та дотримання принципів публікаційної етики.

3. Методологічна гібридність та польові дослідження. Якість аналітичного звіту напряму залежить від застосування адекватних методів – як традиційних (контент-аналіз, інтерв'ювання, спостереження), так і сучасних цифрових інструментів медіааналітики. Це дозволяє здійснити перехід від кількісних показників до якісної інтерпретації соціокультурних наративів.

4. Правова та етична відповідальність. Враховуючи міждисциплінарний характер медіааналітики, магістрант у процесі підготовки звіту має спиратися на правову культуру (захист даних, авторське право) та етичні стандарти журналістики, що є критично важливим для забезпечення інформаційної безпеки та суспільної довіри.

5. Комунікативна ефективність результатів. Кінцевий продукт – робота в PDF, обсягом не менше 1,5 авторського аркуша – має бути не лише логічно вибудуваним, а й переконливим. Використання інфографіки та візуалізації даних стає частиною «візуальної риторики», яка допомагає донести складні аналітичні висновки до аудиторії.

Тобто, запропонована модель магістерської роботи є вищим проявом дослідницької культури магістранта. Вона засвідчує його готовність до професійної самостійності, здатності не лише споживати інформацію, а й створювати нові знання, пропонувати інноваційні рішення та формувати рекомендації для розвитку сучасної медіагалузі.

Курсова робота виступає дієвим механізмом формування дослідницької культури. Вона дозволяє магістранту ще на етапі навчання відчути себе суб'єктом медіавиробництва та наукового пошуку, створюючи міцне підґрунтя для успішного виконання та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Цілісна система науково-аналітичної діяльності магістранта, що базується на інтеграції теорії, міждисциплінарних методів та практичної апробації, потребує чіткого дотримання методичного алгоритму.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає сутність науково-аналітичної компетентності магістра журналістики та які її ключові складники?
2. Яку роль відіграє аналітичний світогляд у процесі підготовки наукового дослідження?
3. Як наукова інфраструктура (наукометричні бази, DOI, індекси цитування) впливає на якість і легітимність дослідження?
4. У чому значення академічного письма та культури наукової комунікації для формування дослідницької компетентності?

Аналітичне завдання:

Оцініть власний рівень сформованості науково-аналітичної компетентності. Визначте свої сильні сторони та зони розвитку (робота з джерелами, методологія дослідження, академічне письмо, аналітика даних, наукова комунікація). На основі цього сформулюйте індивідуальну дослідницьку стратегію підготовки курсової або магістерської роботи, окресливши: тему (або напрям дослідження), можливі джерела та інструменти аналізу, ключові етапи реалізації дослідження.

РОЗДІЛ 2
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ АНАЛІТИЧНОГО ЗВІТУ

Аналітичний звіт як складний вид вторинного документа постає результатом глибокого та критичного аналізу первинних джерел інформації. Його теоретичне підґрунтя базується на процесах інтелектуального синтезу, що дозволяють не просто ретранслювати наявні дані, а вилучати з них нові знання, аргументовано оцінювати стан проблеми та визначати тенденції її розвитку. За В. Варенко [1], аналітичний звіт є фінальним документом інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД), що містить глибокий аналіз певної проблеми, оцінку ситуації та рекомендації для прийняття управлінських рішень. Його структура спрямована на чітке викладення результатів аналізу, поєднуючи інформаційні та аналітичні компоненти. Під час створення таких документів дослідник поєднує загальнонаукові методи з фаховими інформаційно-прогностичними методиками, як-от контент-аналіз, івент-аналіз, моделювання чи когнітивне картування. Це перетворює звіт із описового матеріалу на стратегічний інструмент, здатний задовольнити конкретні інформаційні потреби споживача через логічне перетворення розрізнених даних у цілісну систему аргументів.

Методологічний цикл підготовки аналітичного звіту охоплює низку послідовних операцій: від чіткого уточнення запиту аудиторії та «інформаційної розвідки» до багаторівневого критеріального аналізу виявлених джерел. Проходячи етапи відбору релевантних документів (експрес-аналіз) та всебічного дослідження їхніх формальних і змістових характеристик (остаточний аналіз), дослідник переходить до ключової фази – логічного перетворення вилучених даних. Саме цей етап синтезу дозволяє отримати нову інформацію про предмет дослідження, що стає основою для структурованого викладу змісту та формування обґрунтованих висновків у фінальному документі.

2.1. Види аналізу та їх доцільність

Залежно від часових рамок та завдань, в аналітичних дослідженнях використовуються наступні види аналізу:

1. Ретроспективний аналіз: оперативний і поточний. Цей вид аналізу спрямований на вивчення вже реалізованих інформаційних кампаній або контенту.

1) Оперативний аналіз проводиться безпосередньо в ході медійної діяльності або відразу після виходу матеріалу (наприклад, щодобовий моніторинг охоплень, реакцій аудиторії, цитованості). *Мета:* швидке коригування редакційної політики чи тактики просування, щоб уникнути репутаційних втрат. *Особливості:* терміновість, дієвість, робота з щоденними даними (SMM-метрики, Google Analytics).

2) Поточний аналіз відрізняється від оперативного глибиною та використанням звітної інформації за довший період (місяць, квартал). Він базується на ширшій системі показників (аналіз динаміки аудиторії, фінансові звіти медіахолдингу, позаоблікові дані експертних опитувань).

2. Класифікація за ступенем охоплення.

1) Комплексний аналіз передбачає всебічне вивчення діяльності медіа: від контентного наповнення та технічного забезпечення до фінансових показників та кадрового потенціалу.

2) Тематичний (цільовий, локальний) аналіз фокусується на окремому напрямку на замовлення стейкголдерів (наприклад, аналіз висвітлення певної реформи, дослідження рівня мови ворожнечі у конкретному виданні).

3. Маркетинговий аналіз у медіа. В умовах конкурентного ринку маркетинговий аналіз стає невід'ємною частиною медіадосліджень. Він включає вивчення ринків збуту інформаційного продукту, конкурентоспроможності видання, попиту аудиторії на певні теми та цінової політики (для платних підписок чи реклами). Це є передумовою формування успішної контент-програми редакції.

4. Аналітико-прогностичні методи та сценарне планування. Ці методи спрямовані на прогноз складних процесів: динаміки медіаспоживання, розвитку міжнародних систем комунікації тощо. У сучасній прогностиці виділяють:

- ✓ альтернативістика: розробка ймовірних варіантів майбутнього медіаполя;
- ✓ ретроальтернативістика: аналіз втрачених можливостей минулого, що дозволяє винести уроки для майбутніх стратегій;
- ✓ сценарний метод: побудова гіпотетичних моделей розвитку подій (наприклад, «вплив ШІ на журналістику через 5 років») та надання рекомендацій на випадок реалізації кожного зі сценаріїв;
- ✓ методи експертного аналізу: використання колективного інтелекту професійної спільноти («мозковий штурм», метод «Дельфі») для верифікації складних аналітичних гіпотез.

2.2. Концепція та етапи підготовки аналітичного звіту

Концептуальна модель аналітичного звіту полягає в тому, що він як документ базується на симетричній взаємозалежності двох складників: інформаційного та аналітичного:

- ✓ Інформаційна частина створюється за допомогою аналітичних методів (зокрема, критичного відбору та фільтрації фактів).
- ✓ Аналітична частина є неможливою без вихідної бази даних, на основі якої перед читачем постає проблема дослідження.

Важливо розуміти, що частина методів заснована на творчих процедурах. Тут дослідник має усвідомлено поєднувати об’єктивні знання зі своїми інтуїтивними уявленнями, вибудовуючи їх у чіткий логічний ланцюг представлення предмета аналізу [7].

Процес створення аналітичного звіту, на думку О. Мандзюк [13] є завершальним етапом у ланцюгу: *аналітичний огляд → аналітична довідка → аналітична записка → аналітичний звіт*. Кожен цей документ у процесі

підготовки аналітичного звіту можна представити визначальною як комплекс логічних процедур, які виконуються поетапно. Теоретично модель може виглядати так:

Етап 1. Первинний аналіз - експрес-аналіз (аналітичний огляд). Це «фільтр», що захищає аналітика від інформаційного шуму. На цьому етапі інформація перевіряється за критеріями: релевантність: зв'язок із завданням та здатність «випереджати події»; достовірність: перевірка через обґрунтованість (кілька джерел), несуперечність та авторитетність джерела; значущість: достатність даних для розуміння суті явища.

Етап 2. Узагальнення та «циркуляція» (аналітична записка). На основі відібраних даних створюється аналітична записка. Ефективною є процедура «циркуляції» – інтенсивний обмін інформацією з експертами для підтвердження або спростування гіпотез.

Етап 3. Наукова розробка (аналітична довідка). Формування композиції: *теза – аргументи – контраргументи – ілюстрація – висновки*.

Етап 4. Синтез (аналітичний звіт). Поєднання всіх фрагментів інформації для створення повної картини предмета аналізу.

Отже, аналітичний звіт має складну природу, що поєднує в собі строгість наукового методу та динаміку прикладного дослідження. Це не просто фіксація даних, а багаторівневий процес інтелектуальної переробки інформації, де кожен попередній етап – від експрес-аналізу до наукової довідки – закладає фундамент для фінального синтезу.

Така структура дозволяє магістру не лише продемонструвати навички роботи з джерелами, а й виявити здатність до стратегічного мислення.

Кінцевий продукт – аналітичний звіт – стає цілісним документом, у якому інформаційна база перетворюється на переконливу систему аргументів [1]. Його ефективність вимірюється здатністю трансформувати розрізнені факти у чіткі висновки та прогностичні рішення, що мають практичну цінність для медіагалузі.

З огляду на це, опанування культури створення аналітичного звіту є критично важливим для сучасного фахівця [1]. Це дозволяє журналісту-аналітику виходити за межі простого інформування та ставати суб'єктом формування експертного порядку денного, що базується на принципах доказовості, логічної несуперечності та глибокого розуміння прихованих зв'язків у сучасному інформаційному просторі.

Методика створення аналітичних документів за В. Варенко [1] – це структурований процес перетворення первинної інформації на висновки для прийняття управлінських рішень. Вона охоплює збір, аналіз, оцінку, синтез інформації та оформлення результатів у специфічних формах (довідка, огляд, звіт). Основний акцент робиться на системному аналізі, контент-аналізі, моделюванні та достовірності даних.

2.3. Ефективність і дієвість аналітичного звіту

Для створення аналітичних документів слід користуватися положеннями чинного законодавства, мовними нормами організації тексту, жанровими вимогами і особливостями, оскільки все це впливає на їхню ефективність. Дослідники (К. Зарембо) зазначають, що важливо провести необхідний дослідницький аналіз, вибудувати аргументи, обрати стиль написання та не лише зацікавити, але й переконати свою аудиторію [6].

У цьому контексті ***ефективність аналітичного звіту*** – це міра задоволення потреб аудиторії. Матеріал вважається дієвим, якщо він:

- ✓ чітко структурований (найважливіші висновки – на початку);
- ✓ містить переконливі аргументи та конкретні результати дослідження;
- ✓ виключає неоднозначне тлумачення;
- ✓ використовує візуалізацію (інфографіку).

Ефективність науково-аналітичного дослідження магістра журналістики визначається не лише глибиною теоретичного аналізу, а й рівнем його дієвості. На відміну від суто академічного тексту (курсової чи дипломної роботи у

традиційному розумінні), аналітичний звіт має бути інструментом впливу та пропонувати рішення для конкретних проблем медіагалузі.

Важливо дотримуватися наукової об'єктивності, але це не означає відмову від цінностей, а передбачає чітке розмежування світоглядної позиції та методів дослідження. Як зазначає дослідниця К. Зарембо: «Під час визначення проблеми ми керуємося певними ціннісними установками, що є добре, а що погано. Утім, не варто плутати цінності (як-от права людини, гендерна рівність, толерантність тощо) та неупередженість у методології, яка має привести до отримання валідних і відтворюваних результатів незалежно від того, які цінності поділяє дослідник чи дослідниця, що її застосовують» [6]. Для магістра-аналітика це означає, що обрана гуманістична чи демократична оптика дослідження повинна реалізовуватися через «холодні» та точні інструменти аналізу, які забезпечують валідність (відповідність результатів поставленим завданням) та відтворюваність (можливість іншого дослідника отримати такі самі дані, застосувавши ту саму методику).

Дієвість аналітичного звіту за принципами Н. Янг і Л. Куінн [29] базується на таких засадах:

1. Проблемно-орієнтований підхід. Головною ознакою дієвого звіту є його спрямованість на розв'язання актуальної проблеми. Магістр має не просто описувати стан медіаринку, а ідентифікувати «больові точки» (наприклад, низький рівень медіаграмотності аудиторії, криза локальних медіа або поширення дезінформації) і формулювати дослідження як пошук виходу з кризи. Дієвий текст завжди відповідає на запитання: «Що саме ми намагаємося виправити?».

2. Прагматичність та цільова спрямованість. Аналітичний звіт – це міст між теорією та практикою. Його дієвість залежить від того, наскільки чітко автор розуміє свого адресата. Це можуть бути редакційні колективи, медіарегулятори або громадські організації. Текст має бути написаний мовою, зрозумілою для професійної спільноти, уникаючи надмірної абстракції, притаманної суто теоретичним розвідкам.

3. Аргументація та «доказове ядро». Дієвість звіту прямо пропорційна якості зібраних даних. Переконливість документа забезпечується використанням верифікованих джерел, статистики, моніторингів та результатів контент-аналізу. Автор має представити «доказове ядро», яке не залишає сумнівів у об'єктивності висновків. Прозорість методології є запорукою довіри до звіту.

4. Аналіз альтернатив та прогностичність. Дієвий аналітик не обмежується однією точкою зору. Справжня аналітична робота передбачає розгляд різних сценаріїв розвитку подій та порівняння кількох варіантів розв'язання проблеми. Необхідно вказати на потенційні ризики («що буде, якщо нічого не змінювати») та вигоди від впровадження запропонованих змін.

5. Реалістичність рекомендацій. Фінальним продуктом аналітичного звіту є рекомендації. Для того, щоб вони були дієвими, вони повинні відповідати критеріям реалістичності:

- ✓ конкретність: вказівка на конкретні кроки, а не загальні заклики «покращити» чи «сприяти».
- ✓ здійсненність: врахування ресурсів (фінансових, часових, людських), необхідних для впровадження пропозицій у медіасфері.

6. Структурна ясність та візуалізація. Дієвість документа залежить від швидкості сприйняття інформації. Наявність стислого резюме, логічне структурування тексту та використання інфографіки роблять аналітичний звіт зручним для використання в реальних умовах професійної діяльності.

7. Прогноз. Стратегічний аналіз у медіасфері визначає стан і напрямки розвитку медіасистеми або конкретного інформаційного ресурсу в майбутньому. Його фундаментом є результати прогнозування, що дозволяють формувати довгострокові комунікаційні стратегії.

Тому дієвість аналітичного звіту магістра полягає в його здатності трансформувати наукові знання у практичні рекомендації, які можуть стати основою для управлінських рішень у галузі соціальних комунікацій.

Отже, аналітичний звіт є складним результатом наукового аналізу й синтезу інформації, що поєднує методологічну обґрунтованість і практичну спрямованість. Його ефективність визначається логічною структурою, доказовістю та здатністю перетворювати дані на чіткі висновки й реалістичні рекомендації для медіасфери.

2.4. Типова модель структури аналітичного звіту

Типова модель структури аналітичного звіту постає як упорядкована система взаємопов'язаних елементів, кожен із яких виконує чітко визначену функцію у процесі представлення результатів дослідження. На відміну від традиційних академічних робіт, аналітичний звіт орієнтований не лише на теоретичне осмислення проблеми, а й на практичну інтерпретацію даних, формування висновків і рекомендацій, що мають прикладну цінність. Саме тому його структура характеризується логічною послідовністю, функціональною доцільністю та орієнтацією на потреби цільової аудиторії – як академічної, так і професійної.

Чітка структуризація забезпечує цілісність дослідження, сприяє прозорості аналітичного процесу та підвищує довіру до отриманих результатів. Кожен компонент – від титульної сторінки до додаткових візуалізацій – не лише виконує формальну роль, а й слугує інструментом комунікації між автором і читачем, допомагаючи послідовно розкрити тему, обґрунтувати методологію та продемонструвати практичну значущість роботи. У цьому підпункті розглянуто ключові складові аналітичного звіту та їх функціональне призначення в контексті підготовки магістерських досліджень зі спеціальності С7 «Журналістика».

1. Титульна сторінка. Візитна картка дослідження, що містить офіційні ідентифікаційні дані (назва установи, тема, автор, керівник).

Функція: забезпечує офіційну реєстрацію роботи, вказує на її приналежність до конкретної галузі знань (С7 «Журналістика») та академічного рівня (магістр).

2. Резюме (анотація) зазвичай розміщується відразу після титульної сторінки перед основним змістом роботи.

***Функція*:** у контексті магістерських досліджень та аналітичних звітів, воно допомагає швидко зрозуміти об'єкт, предмет, мету та практичне значення роботи без опрацювання всього тексту.

3. Зміст (План). Логічний каркас дослідження, що відображає ієрархію розділів та підрозділів.

Функція: навігація документом та демонстрація логіки розкриття теми – від теоретичного огляду до практичних результатів.

4. Вступ. Це ключовий методологічний блок, який включає:

- ✓ **актуальність** – обґрунтування важливості теми в контексті трансформації сучасного медіапростору;
- ✓ **постановка проблеми** – чітке формулювання тієї суперечності, прогалини або складної ситуації, яка потребує дослідження й пояснює, *чому саме ця тема потребує аналізу;*
- ✓ **об’єкт і предмет** – визначення меж дослідження: об’єкт – це широка сфера, явище або процес, що вивчається (процес, система, сфера діяльності), а предмет – це конкретна сторона, властивість, аспект або частина цього об'єкта, що підлягає безпосередньому аналізу. Об'єкт вказує на *що* спрямована увага, а предмет – *що саме* в ньому досліджується;
- ✓ **мета та завдання:** формулювання кінцевого результату та покрокового плану його досягнення;
- ✓ **методи дослідження:** інструментарій, використаний автором (контент-аналіз, анкетування, вивчення прикладів (кейсів));
- ✓ **наукова новизна та практичне значення:** пояснення того, що нового вносить робота (зокрема, опис власного досвіду) та як ці дані можна використати в бізнесі чи навчанні.

5. Розділ 1 – Теоретико-аналітичний огляд. Аналіз наявних знань, історії виникнення явища та огляд літератури.

Функція: створення теоретичного фундаменту, порівняння поглядів різних авторів та визначення понятійного апарату (блогосфера, блогономіка).

6. Розділ 2 – **Методологія.** Детальний опис умов, етапів та критеріїв та обмеження проведення дослідження.

Функція: обґрунтування валідності (достовірності) отриманих результатів, щоб інші дослідники могли зрозуміти, на основі чого зроблені висновки.

7. Розділ 3 – **Практичні результати**. Емпірична частина, де аналізуються конкретні приклади, стратегії та власний досвід автора.

***Функція*:** демонстрація того, як теоретичні знання працюють на практиці.

8. Висновки. Це синтез результатів дослідження, де підбивається підсумок виконання завдань, поставлених у вступі .

Функція: підтвердити досягнення мети дослідження.

9. Пропозиції / Рекомендації. Конкретні поради, сформовані на основі виявлених тенденцій та помилок у проаналізованих випадках.

***Функція*:** надати практичну цінність звіту для аудиторії.

10. Прогнози. Обґрунтоване передбачення майбутнього стану медіапростору на основі поточної динаміки (за наявності достатньої емпіричної бази).

Функція: Допомогти в стратегічному плануванні.

11. Список джерел. Це впорядкований перелік усіх наукових, навчальних, інформаційних і медійних матеріалів, на які спирається автор у процесі дослідження та які були використані під час підготовки аналітичного звіту

Функція: підтвердження наукової бази дослідження та академічної доброчесності.

12. Додаткові елементи (додатки, візуалізація даних). Графічне відображення статистичної інформації та прогнозів.

Функція: полегшення сприйняття складних даних та аргументація висновків щодо ринкових тенденцій.

Отже, зробити аналітичний документ цілеспрямованим, лаконічним і переконливим – означає чітко зосередити його на розв’язанні конкретної проблеми, стисло й без зайвих деталей подати зміст та обґрунтувати висновки на основі доказів. Такий документ має логічну структуру, точні формулювання й аргументовані рекомендації, що забезпечують його практичну цінність і вплив на прийняття рішень.

Окреслені теоретико-методологічні засади можуть бути ефективно використані під час підготовки магістерських робіт, сприяючи формуванню системного аналітичного мислення та підвищенню якості науково-дослідницької діяльності майбутніх фахівців.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає специфіка аналітичного звіту як вторинного наукового документа та чим він відрізняється від описових текстів?
2. Які етапи охоплює методологічний цикл підготовки аналітичного звіту та яка їх логічна послідовність?
3. Які види аналізу використовуються в аналітичних дослідженнях і в чому полягає їх доцільність?
4. Які критерії визначають ефективність аналітичного звіту в контексті професійної діяльності журналіста?
5. Які структурні елементи формують типову модель аналітичного звіту та яку функцію виконує кожен із них?

Аналітичне завдання:

Проаналізуйте один із сучасних медійних кейсів (наприклад, інформаційну кампанію, кризову ситуацію в медіа або поширення резонансної новини) та підготуйте міні-аналітичний звіт (2-3 сторінки), дотримуючись основних етапів методологічного циклу: визначте проблему, здійсніть відбір і аналіз джерел, сформулюйте аргументовані висновки та запропонуйте практичні рекомендації.

РОЗДІЛ 3
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є ключовим етапом магістерської підготовки, що дозволяє здобувачеві проявити здатність до самостійного дослідження, критичного аналізу інформації та розробки авторських медійних продуктів навчального спрямування. Виконання курсової роботи передбачає інтеграцію наукового підходу, медіааналітичних методів та практичних навичок створення й мультимедійного супроводу освітнього контенту.

Завдання – створення авторського медійного освітнього проєкту за темою магістерської роботи або з актуальними напрямами медіаграмотності.

Методичні рекомендації окреслюють основні вимоги до тематики, змісту та структури курсової роботи, надають орієнтири щодо підготовки тексту лекції та додатків, визначають критерії оцінювання та рекомендації для публічного захисту. Дотримання цих рекомендацій забезпечує високий професійний рівень підготовки магістра, розвиток критичного мислення, творчих здібностей та вміння застосовувати набуті знання у медіапрактиці.

Завдяки систематичному виконанню запропонованих етапів здобувач отримує можливість створити авторський освітній медійний продукт, який відповідає сучасним стандартам академічної доброчесності та сприяє формуванню компетентностей, необхідних для професійної та науково-педагогічної діяльності в сфері журналістики та медіаредагування.

Запропоноване в межах курсового проєкту завдання поєднує дослідницькі і методичні компоненти, що дозволяє сформувати компетентності здобувачів освіти в царині як наукової (медіааналітичної), так і освітянської (просвітницької) діяльності.

Завдання, вибір теми та формат курсової роботи. Курсова робота здобувачів освіти спеціальності С7 «Журналістика» другого (магістерського) рівня виконується в другому семестрі першого курсу в межах дисципліни «Наукові студії та фахова аналітика».

Виконання курсової роботи у формі авторського інформаційного проєкту навчального спрямування активізує творче й креативне мислення, пізнавальну діяльність і майстерність застосування набутих професійних знань під час підготовки медійних матеріалів. А також сприяє застосуванню психолого-педагогічної та науково-практичної підготовки, тобто початковій кваліфікації для науково-педагогічної діяльності.

Запропонований формат курсової роботи поєднує науково-дослідницьку та практичну складові, що є доцільним для магістратури зі спеціальності С7 «Журналістика». Виконуючи аналітичне дослідження та створюючи авторський освітній продукт (відео, подкаст або скринкаст), студенти формують компетентності з медіаредагування, медіааналітики та інноваційного створення медіаконтенту. Такий підхід забезпечує розвиток критичного мислення, методологічної грамотності, умінь структурувати інформацію та взаємодіяти з аудиторією, одночасно готуючи до реальних професійних та педагогічних завдань у сучасному медіасередовищі.

Вибір теми. Тему курсової роботи здобувач обирає разом із науковим керівником. Вона може бути пов’язана з темою магістерського дослідження або з актуальними напрямами медіаграмотності, медіакомунікації та сучасних практик медіадіяльності. Важливо, щоб обрана тема розкривала один із аспектів ширшої проблематики магістерського проєкту, але водночас була достатньо самостійною і придатною для поглибленого аналізу.

Під час формулювання теми доцільно враховувати її пізнавальний потенціал і практичну спрямованість. Тема має бути орієнтована не лише на теоретичний аналіз, а й на створення такого медійного або аналітичного продукту, який сприятиме формуванню професійних компетентностей у сфері журналістики, медіаредагування та медіакомунікації.

Важливим чинником є визначення цільової аудиторії, для якої буде адаптовано зміст і форму представлення матеріалу. Залежно від складності теми, глибини аналізу та способу подачі інформації здобувач може орієнтуватися, наприклад, на студентську молодь, широку аудиторію користувачів соціальних мереж, професійну медіаспільноту або освітнє середовище. Тобто, рівень складності представлення теми безпосередньо впливає на вибір цільової аудиторії та формат майбутнього проєкту.

У процесі обговорення теми з науковим керівником рекомендується враховувати:

- ✓ актуальність проблеми для сучасного медіапростору;
- ✓ зв'язок із тематикою магістерського дослідження;
- ✓ можливість практичної реалізації результатів;
- ✓ відповідність теми професійним інтересам здобувача;
- ✓ доцільність обраної цільової аудиторії та формату представлення матеріалу.

Наприклад:

1. На основі магістерського проєкту «Блогерський медіапростір: формування особистого бренду в соціальних мережах» можна запропонувати такі теми курсової роботи:

- Стратегії формування та розвитку особистого бренду блогера в соціальних мережах (об'єднує контент-стратегії, візуальну айдентику, кросплатформність).
- Інструменти просування та монетизації персонального бренду в цифровому середовищі (алгоритми, просування, комерціалізація, партнерства).
- Методи дослідження та моніторингу блогерського медіапростору (аналітика, вимірювання ефективності, динаміка розвитку).
- Репутаційний менеджмент та етичні стандарти у формуванні бренду блогера (довіра аудиторії, ризики, кризові комунікації).

- Трансформація блогерського медіапростору в умовах цифрової конкуренції (динаміка розвитку, зміна форматів, вплив алгоритмів і нових платформ).

2. Актуальні теми з медіаграмотності можна відстежити на таких ресурсах: JTA. Академія викладачів журналістики (https://www.jta.com.ua), Академія української преси (https://medialiteracy.org.ua), Вокс Чек (https://voxukraine.org/voxcheck), Детектор медіа (https://detector.media), Інститут масової інформації (https://imi.org.ua), Комісія з журналістської етики (https://cje.org.ua), СтопФейк (https://stopfake.kz/ru), Фільтр (https://filter.mkip.gov.ua), Як не стати овочем (http://surl.li/cxfad, https://www.facebook.com/inforules).

Завдання: Створити та запропонувати для обговорення оригінальний авторський освітній медійний продукт.

Загальні вимоги:

1. Актуальність, змістовність, унікальність контенту.
2. Опора на наукові та фахові джерела.
3. Наявність дидактичного матеріалу (запитання, завдання для перевірки знань або взаємодії з аудиторією).
4. Орієнтація на цільову аудиторію: студенти-бакалаври спеціальності С 7 «Журналістика» або широка аудиторія без спеціалізованих знань у галузі соціальних комунікацій.
5. Дотримання принципів академічної доброчесності.

Що потрібно підготувати і здати:

1. Фахово підготовлений текст лекції з аналітичним коментарем та мультимедійною адаптацією.
2. Додатки з візуалізацією контенту (відео, аудіоподкаст, скринкаст – на вибір).

Вимоги до оформлення складових курсової роботи. Курсова робота складається з трьох частин:

І. Теоретико-аналітична частина (орієнтовно 1-2 сторінки).

Цей розділ виконує функцію короткого вступу до авторської лекції. Його мета – окреслити науково-практичний контекст теми, пояснити логіку обраного матеріалу та підготовки навчального контенту.

У теоретико-аналітичній частині необхідно послідовно подати такі елементи:

*1. Обґрунтування актуальності теми***.** Слід коротко пояснити, чому обрана тема є важливою для сучасного медіапростору, журналістської практики або розвитку медіаграмотності. Можна вказати на сучасні тенденції, проблеми медіакомунікації, нові формати медіаконтенту або зміни в цифровому середовищі.

2. Огляд наукових джерел. Необхідно стисло представити основні дослідження, які стосуються обраної теми (праці українських і зарубіжних дослідників, аналітичні звіти, галузеві дослідження). Завдання цього пункту – показати, на які наукові підходи спирається автор.

3. Аналіз медіапрактик. У цьому підрозділі варто окреслити приклади сучасних медіапрактик, пов’язаних із темою лекції: діяльність редакцій, блогерів, медіапроєктів, нові формати контенту, використання цифрових платформ тощо. Аналіз може бути коротким, але має демонструвати зв’язок теорії з реальним медіасередовищем.

4. Визначення цільової аудиторії лекції. Необхідно чітко вказати, на яку аудиторію орієнтована лекція (наприклад: студенти, старшокласники, початківці у сфері медіа, широка аудиторія користувачів соціальних мереж тощо) та пояснити, чому обрано саме цю аудиторію.

5. Методологія підготовки лекції. Слід коротко описати підходи та методи, використані під час підготовки лекції. Це можуть бути:

- ✓ аналіз наукових джерел;
- ✓ аналіз медіаконтенту;
- ✓ порівняльний аналіз медіапрактик;

- ✓ кейс-стаді;
- ✓ узагальнення професійного досвіду медіаіндустрії.

ІІ. Авторський текст лекції.

Основна частина курсової роботи – авторська академічна лекція, підготовлена з урахуванням освітніх і медійних стандартів.

Лекція повинна містити:

1. Структурований навчальний текст (12 сторінок). Текст має бути логічно побудованим, послідовним і орієнтованим на пояснення теми для визначеної цільової аудиторії.

2. Чіткий план лекції. На початку лекції необхідно подати план (3–5 основних пунктів), який відображає логіку викладу матеріалу.

3. Кейси. До лекції бажано включити короткі кейси з практики медіа – приклади успішних або проблемних медійних рішень, що ілюструють теоретичні положення.

4. Приклади з сучасних медіа. Необхідно використати приклади з актуальних медіапроєктів, редакцій, блогів, цифрових платформ або соціальних мереж.

5. Запитання для дискусії. У кінці лекції варто подати 4–6 запитань, які стимулюють обговорення теми та сприяють розвитку критичного мислення аудиторії.

6. Словник термінів. Слід подати коротке пояснення ключових термінів і понять, використаних у лекції.

7. Список джерел. Список використаних джерел оформлюється відповідно до академічних стандартів (наукові праці, аналітичні звіти, медійні матеріали).

Текст лекції подається як академічний документ у форматі Word або PDF.

ІІІ. Редакторський і мультимедійний блок.

Цей блок демонструє здатність магістранта адаптувати академічний контент до сучасного медійного середовища.

Здобувач може обрати один із варіантів медійного супроводу лекції.

1. Мультимедійна реалізація. Створення мультимедійного продукту на основі лекції, наприклад:

- ✓ відеолекція;
- ✓ подкаст;
- ✓ скринкаст;
- ✓ відеопрезентація.

2. Журналістська трансформація лекції. Адаптація академічної лекції у форматі журналістського або цифрового медіапродукту, зокрема:

- ✓ лонгрід;
- ✓ аналітична стаття;
- ✓ подкаст-сценарій;
- ✓ відеоексплейнер;
- ✓ тематичний медіаспецпроєкт.

У цьому блоці важливо продемонструвати редакторське опрацювання матеріалу, адаптацію стилю та використання сучасних форматів подачі медійного контенту.

Рекомендації щодо оформлення медійних продуктів.

1) Відеозапис лекції в цілому або її фрагменту / фрагментів.

Зміст. У відеододатку можна коротко розкрити зміст лекції в цілому, або детально якесь окреме питання / один приклад. Також відеододаток може бути реалізований у вигляді популярних сьогодні відеотуторіала / відеоексплейнера – покрокових настанов або пояснень, в яких текст і зображальні елементи тісно пов’язані і працюють на розкриття теми або демонстрацію певних процесів.

У кадрі повинні бути присутні сам лектор і елементи наочності (слайди презентації, коментарі тощо).

Для кращого сприйняття варто поділити розповідь на фрагменти, продумати заставку і розбивки між частинами, обкладинку для відеофайла (*факультативно, за можливості технічної реалізації*).

Структура: 1) привітання і візитівка лектора; 2) оголошення теми і основних питань; 3) зміст навчального матеріалу; 4) коротке узагальнення і побажання успіху глядачам в опануванні теми.

Обсяг. Мінімум одне відео на 5 хвилин. За бажання студента тривалість може бути більшою. Також лекція може бути доповнена серією коротких відео (по 3 хвилини, наприклад), в кожному з яких розкриваються окремі питання.

Рекомендований інструментарій: Для відеомонтажу Shotcut або будь-які інші програми та інструменти на вибір студента. Для презентацій PowerPoint, Canva, Prezi, Padlet, Miro тощо.

2) Аудіоподкаст.

Зміст. В аудіоподкасті, так само, як і у відео, можна коротко розкрити зміст лекції в цілому, або детально якесь окреме питання / один приклад. Також подкаст можна реалізувати як інтерв'ю / бесіду з фахівцем – додатковий матеріал для глибшого розкриття теми лекції.

Для кращого сприйняття варто поділити розповідь на фрагменти, продумати музичні заставку і розбивки між частинами, обкладинку для аудіофайла (*факультативно, за можливості технічної реалізації*).

Структура: 1) звукова заставка; 2) привітання і візитівка лектора; 3) оголошення теми і основних питань; 4) зміст навчального матеріалу; 4) коротке узагальнення і побажання успіху глядачам в опануванні теми.

Обсяг. Мінімум один подкаст на 5 хвилин. За бажання студента тривалість може бути більшою. Можлива серія коротких подкастів (по 3 хвилини, наприклад), у кожному з яких розкриваються окремі питання.

Рекомендований інструментарій: Spotify for Podcasters, Audacity або будь-які інші програми та інструменти на вибір студента.

3) Скринкаст.

Зміст. Скринкаст – відеозапис з екрану комп'ютера, супроводжуваний голосовими коментарями. Зазвичай із навчальною метою він потрібен в тих випадках, коли лектор має продемонструвати своїй аудиторії, як покроково

виконувати ті чи інші операції за допомогою певного програмного забезпечення або ж описати якісь зразки.

Для кращого сприйняття демонстрацію і розповідь варто доповнювати короткими написами з коментарями / інструкціями / запитаннями, обкладинкою для відеофайла (*факультативно, за можливості технічної реалізації*).

Структура: 1) заставка, привітання і візитівка лектора; 2) оголошення теми і основних питань; 3) зміст навчального матеріалу; 4) коротке узагальнення і побажання успіху глядачам в опануванні теми.

Обсяг. Мінімум один скринкаст на 5 хвилин. За бажання студента тривалість може бути більшою. Можлива серія коротких скринкастів (по 3 хвилини, наприклад), у кожному з яких розкриваються окремі питання.

Рекомендований інструментарій: FreeCam або будь-які інші програми та інструменти на вибір студента.

4) Журналістська трансформація лекції.

Зміст. Журналістська трансформація тексту – це перетворення академічного тексту лекції на повноцінний журналістський матеріал відповідно до обраного жанру та платформи поширення. Такий формат передбачає адаптацію змісту до потреб ширшої аудиторії, зміну стилістики, структури, способів подачі інформації, добір актуальних прикладів і цитат, використання елементів сторітелінгу, інфографіки або мультимедійних компонентів (за потреби).

З навчальною метою журналістська трансформація дає змогу продемонструвати вміння: адаптувати складний науковий матеріал до масової або професійної аудиторії; дотримуватися стандартів журналістики; застосовувати принципи редакторської правки; обирати адекватний жанр (аналітична стаття, лонгрід, колонка, інтерв'ю, спецпроєкт, подкаст-сценарій тощо). Для кращого сприйняття матеріал варто структурувати за законами обраного жанру: використати сильний заголовок і підзаголовки, лід, цитати експертів (за наявності), приклади з актуальної медіапрактики, статистику, а

також логічні переходи між частинами. За можливості до тексту можуть додаватися гіперпосилання, візуальні елементи або блоки з додатковими поясненнями.

Структура:

1) заголовок і лід (вступ, що окреслює проблему й актуальність);
2) основна частина (розкриття теми з урахуванням жанрових особливостей);
3) аналітичний або інтерпретаційний блок (позиція автора, узагальнення, висновки);
4) завершення (підсумок, акцент на значущості теми або відкриті питання для дискусії).

Обсяг. Мінімум один повноцінний журналістський матеріал обсягом 4-6 сторінок (або еквівалентний обсяг для подкаст-сценарію чи мультимедійного формату). За бажанням студента можлива підготовка серії коротших матеріалів (наприклад, цикл із 2–3 публікацій), кожна з яких розкриває окремий аспект теми.

Рекомендований інструментарій: текстовий редактор (Word або Google Docs), інструменти для створення лонгрідів чи онлайн-публікацій (Medium, Substack, WordPress тощо), сервіси для підготовки інфографіки або мультимедійного супроводу – за вибором студента.

Захист та оцінювання курсової роботи. Презентація і захист курсового проєкту відбувається публічно: роботу оцінює комісія під час захисту на засіданні кафедри журналістики, медіалінгвістики та української наукової мови або ж під час роботи секції «Журналістика» в межах програми щорічної звітної наукової конференції студентів / викладачів університету.

За бажання студента і з метою оприлюднення результатів роботи здобувача освіти до захисту кафедра може оголосити про читання лекції в межах «Вільного лекторію» із запрошенням студентів різних курсів як

слухачів або ж дозволити прочитання лекції бакалаврам журналістики певного курсу в межах однієї з дисциплін.

Оцінюється весь комплекс робіт, виконаних студентом, а також його професійні й особисті якості під час виконання проєкту. Максимальний результат – 100 балів за шкалою ECTS.

Вид діяльності	**Критерії**	**Оцінка**
Текст лекції	Змістовність і повнота висвітлення теми, опора на наукові джерела та медіааналітику, наявність методичної складової в підборі запитань, висвітленні термінологічної бази і рекомендованій літературі, відповідність структурі, мовна і стильова грамотність.	50
Додаток	Змістовність (5), відповідність структурі (5), якість технічного втілення (без дефектів - 5), правильність мовлення (5)	30
Захист	Правильність мовлення, навички публічного виступу (5), влучне використання засобів презентації (5)	10
Дисципліна	Ініціативність, самостійність, креативність (5), постійна взаємодія з керівником, вчасність складання всіх видів робіт і оперативність реагування на зауваження (5)	10
Разом		**100**

РОЗДІЛ 4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Актуальність та нормативна база. Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту магістерської кваліфікаційної роботи розроблено для студентів спеціальності С7 «Журналістика» (ОПП «Медіаредагування та журналістика»). Зміст посібника укладено відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 06 «Журналістика», затвердженого Наказом МОН України № 994 від 08.11.2022 р. Згідно з вимогами Стандарту [26], кваліфікаційна робота має розв'язувати завдання дослідницького або інноваційного характеру й може бути представлена як у формі наукового дослідження, так і у вигляді практичного проєкту.

Концепція роботи. У сучасних умовах тотальної цифровізації та трансформації медіастандартів особливого значення набуває здатність магістранта поєднувати теоретичне осмислення медіапроцесів із їхнім прикладним аналізом. З огляду на це, студентам пропонується виконання роботи науково-практичного спрямування. Запропонована модель у формі аналітичного звіту ґрунтується на синтезі теоретичних розвідок та «польових» досліджень. Такий формат дозволяє інтегрувати огляд наукових джерел, аналіз практичних кейсів та результати емпіричних спостережень у цілісний професійний продукт.

Мета та компетентності. Головною метою методичного супроводу є формування в магістрантів дослідницької культури, медіааналітичного мислення та готовності до розв'язання складних задач у сфері соціальних комунікацій. Виконання роботи у форматі аналітичного звіту має засвідчити здатність автора:

- ✓ аргументувати актуальність обраної проблематики в контексті сучасних медіатрендів;
- ✓ здійснювати критичний огляд наукового дискурсу та медіааналітичних матеріалів;
- ✓ застосовувати адекватні (польові) методи дослідження (контент-аналіз, інтерв'ювання, анкетування, кейс-стаді тощо);
- ✓ інтерпретувати отримані дані, формулювати обґрунтовані висновки та практичні рекомендації;
- ✓ структурувати й оформлювати результати згідно з академічними стандартами.

Процедурні вимоги. Для успішного виконання кваліфікаційного дослідження магістрант має реалізувати такі етапи:

1. Обґрунтування теми: вибір актуального напряму в галузі журналістики та редагування.
2. Теоретичний етап: вивчення стану наукової розробки проблеми в межах соціальних комунікацій.
3. Практичний етап: проведення самостійної розвідки із застосуванням емпіричних методів.
4. Синтез результатів: узагальнення даних та підготовка пропозицій для медіагалузі.
5. Підготовка звіту: формування підсумкового тексту обсягом **не менше 50 сторінок** (включно з інфографікою та списком джерел), де текстова складова становить не менше **1,5 авторського аркуша** (60 000 знаків із пробілами).

Запропонована модель магістерської роботи не лише відповідає ринковим запитам на фахівців-аналітиків, а й відкриває новий вимір журналістської освіти, забезпечуючи професійну самостійність випускника у сучасному інформаційному середовищі.

Послідовність і терміни виконання завдань

Семестр	**Місяць**	**Вид роботи**
I семестр	Вересень - грудень	Вибір теми, консультації з науковим керівником, визначення методів дослідження, об’єкту й предмету дослідження, складання плану виконання завдань
II семестр	Лютий-березень	Опрацювання літератури. Написання огляду джерел. Здати науковому керівникові матеріали до розділу 1.
II семестр	Квітень	Розробка методики дослідження. Здати науковому керівникові матеріали до розділу 2.
II семестр	Травень-червень	Проведення дослідження. Збір і систематизація даних. Здати науковому керівникові матеріали до розділу 3.
III семестр	Вересень	Здати науковому керівникові чистовик аналітичного звіту
III семестр	Жовтень	Робота над помилками. Консультації з науковим керівником. Доопрацювання. Передзахист.
III семестр	Листопад	Остаточні виправлення. Верстка видання. Відгук керівника. Рецензія. Перевірка роботи на дотримання академічної доброчесності.
III семестр	Грудень	Захист

Формулювання та затвердження теми магістерської роботи.

Вибір теми магістерської роботи у сфері медіа є важливим етапом для формування навичок дослідницької роботи. Нижче наведено алгоритм, який допоможе обрати відповідну тему для вашої магістерської роботи.

Крок 1. Визначення ваших інтересів і вподобань

1.1. Подумайте про галузі журналістики, медіаредагування та напрями медіадіяльності, які вас найбільше зацікавлюють. Можливо, це просвітницькі та комунікаційні проєкти медіа, редакційні політики новинних платформ, робота редактора з підготовки та оптимізації контенту, нові тренди у журналістських жанрах (наприклад, інновації у форматах ток-шоу чи подкастів), або діяльність медійників із представлення та просування свого контенту в соціальних мережах і цифрових платформах.

Крок 2. Вивчення актуальних проблем і тенденцій

2.1. Дослідіть актуальні проблеми та тенденції у сфері медіа. Це допоможе вам зрозуміти, які питання варті висвітлення в магістерській роботі.

Крок 3. Вибір конкретної теми

3.1. Складіть список потенційних тем, які вас цікавлять та відповідають актуальним проблемам у сфері медіа.

3.2. Проведіть обговорення та консультації зі своїм науковим керівником, щоб обрати найкращу тему для магістерської роботи.

3.3. Порадьтеся зі своїм науковим керівником, щоб дізнатися його думку про обраний напрямок дослідження; разом визначте, які методичні шляхи й підходи дозволять досягти очікуваного результату в межах магістерської роботи, наприклад: провести аналіз контенту, опитування, інтерв'ю, експеримент або об’єднати кілька засобів.

3.4. Упевніться, що тема магістерської роботи відповідає таким критеріям:

- ✓ є актуальною та відповідає сучасним тенденціям розвитку медіасфери;
- ✓ має наукову новизну або елемент проблемності;
- ✓ передбачає чітке визначення об’єкта та предмета дослідження;
- ✓ є конкретною, не надто широкою і не надто вузькою;

- ✓ відповідає можливостям емпіричної перевірки;
- ✓ узгоджується з освітньо-професійною програмою.

Крок 4. Затвердження теми

Тема затверджується на засіданнях кафедри та Вченої ради факультету. Її формулювання можна уточнити, але не пізніше, як за три місяці до визначеного терміну подання завершеної роботи. Зміни погоджуються з науковим керівником, потім на підставі поданої заяви затверджуються на засіданнях кафедри і Вченої ради факультету.

Наприклад: Вас цікавить блогосфера.

Можна обрати тему магістерської роботи: «Блогерський медіапростір: формування особистого бренду в соціальних мережах».

Чому актуально?

У сучасному цифровому середовищі блогерство перетворилося на впливовий сегмент медіасистеми, що поєднує журналістику, маркетинг, комунікацію та персоналізовану самопрезентацію. Формування особистого бренду в соціальних мережах (зокрема на платформах Instagram, YouTube, TikTok, Threads) стає не лише інструментом професійної реалізації, а й чинником впливу на громадську думку, споживацьку поведінку та культурні практики. В умовах алгоритмізованої комунікації, конкуренції за увагу аудиторії та зростання ролі інфлюенсерів як лідерів думок дослідження стратегій побудови особистого бренду набуває наукової та практичної значущості.

Практична цінність.

Цінність дослідження зумовлена потребою комплексного аналізу блогерського медіапростору як соціально-комунікативного феномену, що формує нові моделі професійної діяльності, самопрезентації та взаємодії з аудиторією. Отримані результати можуть бути використані в освітньому процесі підготовки журналістів і фахівців з медіакомунікацій, а також у практиці цифрового маркетингу та контент-менеджменту.

Які напрямки варто дослідити?

Напрямки дослідження можуть передбачати:

1. *Теоретичний аналіз концепцій особистого бренду, цифрової ідентичності та персоналізованої комунікації.*
2. *Вивчення платформної специфіки формування особистого бренду (Instagram, YouTube, TikTok, Threads).*
3. *Дослідження стратегій самопрезентації, сторітелінгу, візуальної айдентики та взаємодії з аудиторією.*
4. *Аналіз дискурсивних практик блогерів, етичних стандартів та комерціалізації діяльності.*
5. *Визначення соціокультурного впливу інфлюенсерів.*
6. *Використання методів контент-аналізу, дискурс-аналізу та емпіричних досліджень аудиторії.*

Отже, тема магістерської роботи повинна бути конкретною, коректно сформульованою, відповідати актуальним тенденціям розвитку медіасфери та передбачати чітко визначений об’єкт, предмет і методи дослідження.

Вивчення рівня дослідження теми в науці, аналітичний огляд джерел. Метою аналітичного огляду джерел є визначення стану наукової розробки проблеми, виявлення дискусійних аспектів, формування теоретико-методологічної бази дослідження та обґрунтування наукової новизни магістерської роботи. Опрацювання літератури і написання огляду джерел – надзвичайно важливий етап роботи. Завжди можна з’ясувати, які аспекти проблеми досліджені ґрунтовно, а які ні. Публікації вчених і медіааналітиків дозволяють зазвичай побачити тему в усій її багатогранності, звернути увагу на питання, які до цього залишаються непоміченими. Огляд джерел, створений за результатами опрацювання літератури, є важливим дороговказом для інших дослідників.

Крок 1. Здійсніть пошук літератури і складання списку джерел

1.1. За допомогою ключових слів здійсніть пошук джерел: скористайтеся можливостями, які надають фізичні та електронні каталоги бібліотек, пошукові системи наукових баз даних (Google Scholar, Web of Science, Scopus). Здійснюйте пошук, добираючи різні варіанти ключових слів. Звертайте увагу на нові джерела, бажано – за останні 5 років.

1.2. Складіть список літератури і опрацюйте його. У процесі первинного ознайомлення з джерелами виявлятимуться додаткові публікації, які доцільно включати до списку літератури.

Крок 2. Проаналізуйте джерела (наукові праці, публікації медіааналітиків)

2.1. Прочитайте і осмисліть відібрані праці. Зробіть нотатки, опорні конспекти, цитатники.

2.2. Застосовуючи методи спостереження, аналізу, порівняння, упорядкування, синтезу, оцінювання, визначте основні напрямки дослідження теми, повноту і ґрунтовність висновків учених щодо тих чи інших питань. Огляд літератури не повинен бути механічним переліком джерел. Матеріал необхідно структурувати за тематичними, проблемними або хронологічними блоками з логічними переходами та узагальненнями.

2.3. Важливо не лише переказати зміст праць, а й здійснити їх критичний аналіз, порівняти позиції авторів, визначити спільне та відмінне, окреслити дискусійні питання.

Крок 3. Підготуйте і систематизуйте матеріали для аналітичного огляду джерел

Для підготовки матеріалів огляду і подальшого його створення варто використовувати методи опису, аргументування, формування статистичних баз даних, класифікації і типологічного аналізу.

Наприклад:

Огляд літератури має увійти до першого теоретичного розділу аналітичного звіту (описано нижче, в розділі Структурування і написання аналітичного звіту).

Беремо за основу тему *«Блогерський медіапростір: формування особистого бренду в соціальних мережах»* і стисло демонструємо стиль аналізу стану питання в науці та медійному полі.

Теоретичне осмислення феномену блогерства ґрунтується на міждисциплінарних підходах – медіазнавчих, маркетингових, соціокомунікаційних та правових.

У науковому вимірі українські дослідники (Т. Гуменюк [5], М. Бугайов [1], С. Гнатишин [3; 4], С. Вакуленко [2]) розглядають блогосферу як окремий сегмент цифрової комунікації, що виконує функції самопрезентації, формування громадської думки та продукування нових соціокодів. Акцент робиться як на позитивних аспектах (оперативність, демократичність, доступність), так і на ризиках – маніпулятивності, відсутності фактчекінгу, правової неврегульованості діяльності блогерів.

Аналітичні матеріали щодо інфлюенсер-маркетингу та комерційної складової блогерства подані у публікації Д. Коганової [9], де акцентується роль блогерів у розвитку бізнесу та цифрової економіки.

Практикоорієнтований пласт літератури представлений працями Деніела Роулза [6], Юрґена Саленбахера [7], Мартіна Томаса [8], Ірини Горбунової [10]. У цих виданнях особистий бренд розглядається як стратегічний актив, що формується через системну комунікацію, цінності, креативність і довгострокове планування.

Аналітичні звіти (зокрема дослідження Центру вільної преси «Український медіаландшафт 2022–2024» [11], матеріали ЮНЕСКО 2024 року [12], звіти WPP [13]) доповнюють наукову дискусію емпіричними

даними про трансформацію медіаспоживання, зростання ролі інфлюенс-маркетингу та проблеми дезінформації.

Порівняльний аналіз наукових праць свідчить, що більшість дослідників зосереджується на соціокомунікативній та маркетинговій функціях блогерства, тоді як аспект формування особистого бренду в контексті воєнної трансформації українського медіапростору залишається недостатньо систематизованим.

Отже, наявні джерела демонструють комплексність феномену блогерства, однак потребують систематизації саме в аспекті формування особистого бренду в українському медіапросторі, особливо в умовах воєнного часу, що й зумовлює наукову доцільність дослідження.

Приклад оформлення списку використаних джерел (до поданого фрагменту огляду):

1. Бугайов М. В. Соціокультурний феномен блогів: культурологічний вимір : дис. … д-ра філос. : 034 «Культурологія». Київ, 2023.

2. Вакуленко С. Блог як засіб масової документно-інформаційної комунікації в інтернет-ресурсах. *Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері*. 2024. Березень. С. 18–20. Гнатишин С. Блогологія: теорія і практика. Медична освіта. 2022. С. 88–95.

3. Гнатишин С. Блогосфера в системі професійної підготовки сучасних журналістів. *Communications and Communicative Technologies*. 2025. № 25. С. 38–44. DOI: https://doi.org/10.15421/292505

4. Гуменюк Т. Сучасний блогерський медіапростір: український контекст. *Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світ*і. 2022. № 5. С. 41–42. URL: https://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/28.06.22-_Zbirnyk-materialiv_-2022-1.pdf#page=40 (дата звернення: 19.01.2026).

5. Роулз Д. Цифровий брендинг. Повне покрокове керівництво зі стратегії, тактики, інструментів та вимірювань. Харків : Фабула, 2020. 147 с.

6. Саленбахер Ю. Креативний особистий брендинг / пер. з англ. В. Стельмах. Харків : Фабула, 2019. 224 с.
7. Томас М. Посібник The Financial Times зі стратегії для соціальних мереж. Харків : Фабула, 2020. 304 с.
8. Коганова Д. Інфлюенсер-маркетинг: як блогери сприяють зростанню бізнесу. *Solve Marketing* : вебсайт. URL: https://solve-marketing.ua/blog/content-marketing/bloggers-in-marketing/ (дата звернення: 19.02.2026).
9. Горбунова І. Блогономіка : електронна книга. 2022. 223 с. URL: https://www.scribd.com/document/720645877/Блогономіка (дата звернення: 19.01.2026).
10. Український медіаландшафт 2022–2024. Зміни в медіа під час повномасштабного вторгнення : аналітичний звіт / С. Штурхецький та ін. Київ: Центр вільної преси, 2024. 104 с.
11. Behind the screens: insights from digital content creators; understanding their intentions, practices and challenges. Paris : UNESCO, 2024. 16 p. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000392006 (date of access: 19.01.2026).
12. WPP Group. Annual report & accounts 2024. London : WPP, 2024. URL: https://www.wpp.com/en/-/media/project/wpp/files/investors/2025/annual-report/wpp_annual_report_2024_strategic-report.pdf (date of access: 19.01.2026).

Якісний пошук і критичний аналіз наукових та аналітичних джерел формує теоретико-методологічну основу магістерської роботи, дозволяє виявити наукові підходи, обґрунтувати актуальність теми та забезпечує концептуальну цілісність і відповідність академічним стандартам.

Проведення практичного дослідження. Залежно від теми проведення практичного дослідження у сфері медіа може включати в себе аналіз медійного контенту, видавничих трендів, споживацьких звичок та очікувань, реакції аудиторії на нові процеси і явища в медіаіндустрії,

особливості змін в умовах воєнного стану та інші аспекти медійної діяльності.

Крок 1. Визначте мету та сферу дослідження

1.1. Визначте, що саме ви хочете дослідити. Це може бути аналіз контенту певних медійних платформ, споживацьких смаків, реакції аудиторії тощо.

1.2. Сформулюйте чіткі та конкретні дослідницькі запитання, які ви плануєте вирішити під час дослідження.

Крок 2. Розробіть план дослідження, доберіть методи до кожного з етапів

2.1. Створіть план дослідження, включаючи етапи проведення, список ресурсів, розробіть конкретний розклад заходів (спілкування з медійною персоною, тематичні зустрічі з фахівцями вашої теми у колах медіаспільноти, відвідування професійних перформансів тощо) та інші важливі аспекти.

2.2. Визначте методи, які ви будете використовувати. Для польових досліджень це можуть бути *методи опитування фахівців / експертів / реципієнтів (у тому числі шляхом анкетування), інтерв'ю (у тому числі глибинне інтерв'ю), робота з фокус- групою, моніторинг, експеримент, моделювання* тощо. Для досліджень, пов'язаних із опрацюванням даних, пов'язаних із об'єктом дослідження, це *спостереження, пошук даних, аналіз (як різновид – контент-аналіз, аналіз вмісту), індукція, дедукція, вимірювання, зіставлення (порівняння), аналогія, гіпотеза, прогнозування, абстрагування, конкретизація, упорядкування, синтез (узагальнення), оцінювання (ефективності, якості тощо)*.

Зверніть увагу!!! Застосування певних методів, як, наприклад, опитування або інтерв'ювання учасників, моніторинг, експеримент, можуть потребувати багато часу. Тому врахуйте це при плануванні і не залишайте на потім.

Крок 3. Проведення досліджень і збір даних

3.1. Збирайте дані відповідно до розробленого плану і залежно від обраного методу.

3.2. Забезпечте, щоб дані були достовірними та об'єктивними.

3.3. Дотримуйтеся принципів академічної доброчесності, не допускайте фальсифікацій. У разі роботи з респондентами необхідно забезпечити добровільність участі, конфіденційність персональних даних та інформовану згоду.

3.4. Вибір методів повинен бути обґрунтованим і відповідати меті, завданням та логіці дослідження.

Крок 4. Аналіз даних

4.1. Обробляйте та аналізуйте зібрані дані з використанням відповідних статистичних та аналітичних методів. Регулярно відстежуйте прогрес вашого дослідження та аналізуйте результати, їх динаміку і корекцію.

4.2. Висвітліть основні результати дослідження у вигляді графіків, діаграм, таблиць та текстових висновків.

Крок 5. Формулювання висновків і рекомендацій

5.1. Визначте головні висновки на основі аналізу даних. Переконайтеся, що дали відповіді на дослідницькі запитання і завдання, визначені на початку дослідження.

5.2. Сформулюйте практичні рекомендації на основі отриманих результатів. Вказуйте на можливі шляхи покращення в медійній діяльності.

Наприклад:

Польові методи дослідження блогерського медіапростору, які можна використати для повноти аналізу.

У роботі доцільно застосувати комплекс польових методів, щоб поєднати позицію дослідника-спостерігача та практичний досвід ведення власного блогу.

1. Невключене та включене спостереження. Спочатку здійснити систематичне спостереження за діяльністю українських блогерів у соціальних мережах (формати контенту, взаємодія з аудиторією, реакції на інфоприводи, рекламні інтеграції). Надалі використати включене

спостереження через ведення власного блогу «N», що дасть змогу дослідити процес створення, просування та монетизації контенту зсередини.

2. Контент-аналіз. Проаналізувати публікації блогерів на різних платформах з метою виявлення стратегій просування, моделей монетизації, рівня соціальної відповідальності та реакцій аудиторії.

3. Порівняльний аналіз. Відібрати еталонних блогерів зі схожими цінностями й стилістикою для визначення ефективних практик формування особистого бренду та зіставлення їх із власними результатами.

4. Опитування аудиторії. Провести кількісне онлайн-опитування (50+ респондентів) з метою з'ясування ставлення користувачів до блогерства, їхніх уподобань, критеріїв довіри та очікувань від контенту.

5. Мініінтерв'ю з представниками блогосфери. Здійснити напівструктуроване онлайн-інтерв'ювання блогерів і творців користувацького контенту (15 учасників) для виявлення професійних стратегій, викликів, етичних позицій і критеріїв успішності.

6. Дослідження окремих прикладів. Проаналізувати окремі резонансні кейси блогерської діяльності для виявлення впливу етичних порушень або кризових ситуацій на особистий бренд та суспільну реакцію.

7. Поєднання спостереження та власного практичного досвіду ведення блогу. Польове дослідження у розділі 3 полягало у безпосередньому вивченні практик формування особистого бренду українських блогерів та інфлюенсерів у цифрових медіа. Для досягнення комплексного розуміння теми дослідження було використано поєднання спостереження та власного практичного досвіду ведення блогу "N", що дало змогу оцінювати процеси як з позиції аналітика, так і активного учасника медіапростору. Такий підхід дозволив не лише систематизувати практичні кейси просування, а й оцінити реальний вплив цифрового брендингу на аудиторію, роль практичної діяльності у формуванні особистого бренду та його вплив на монетизацію й самопозиціонування блогерів.

Отже, практичне дослідження є центральним етапом магістерської роботи, що забезпечує емпіричну перевірку теоретичних положень і дозволяє отримати нові науково обґрунтовані результати.

Дотримання академічної доброчесності. Академічна доброчесність є фундаментальним принципом наукової та освітньої діяльності. Вона передбачає дотримання норм етики, чесності та відповідальності під час проведення досліджень, оформлення результатів та підготовки магістерської роботи.

До порушень академічної доброчесності належать: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, необґрунтоване співавторство, маніпулювання даними, використання штучного інтелекту без належного зазначення способу його застосування.

Використання інструментів штучного інтелекту (для пошуку інформації, генерації тексту, перекладу, структурування матеріалу тощо) допускається лише як допоміжний інструмент і має бути прозоро задекларованe в роботі. Автор несе повну відповідальність за достовірність, коректність і наукову обґрунтованість результатів.

1. Студент зобов’язаний: дотримуватися прав інтелектуальної власності, зазначати джерела запозиченої інформації; уникати будь-яких форм плагіату, фальсифікації чи фабрикації даних; забезпечувати достовірність та об’єктивність результатів дослідження.
2. Усі цитати, перефразування та статистичні дані повинні супроводжуватися посиланням на авторів та джерела відповідно до ДСТУ 8302:2015.
3. Всі електронні джерела, бази даних, публікації в медіааналітичних студіях повинні бути перевірені на достовірність і за можливості підтримані офіційними даними або експертними оцінками.

4. Не допускається подання чужої роботи як власної, навіть із частковими змінами формулювань.
5. Для забезпечення академічної доброчесності рекомендується використовувати сучасні інструменти перевірки оригінальності тексту, такі як антиплагіатні системи, доступні в університеті. Усі результати перевірки зберігаються і додаються до матеріалів роботи під час подання на кафедру та захисту.
6. Дані, отримані в ході опитувань, інтерв'ю чи фокус-груп, повинні збиратися з дотриманням етичних норм, а учасники – бути повідомлені про мету дослідження.
7. Заборонено фабрикувати або підміняти дані. Всі результати аналізуються об'єктивно і відображають фактичні висновки.
8. Порушення принципів академічної доброчесності є підставою для відмови у допуску роботи до захисту та застосування академічних санкцій відповідно до положень університету. Студент несе повну відповідальність за достовірність, оригінальність і етичність своєї магістерської роботи.

Структурування і написання аналітичного звіту.

ВСТУП (1-2 сторінки) містить обґрунтування вибору теми магістерської роботи, визначення її актуальності, формулювання мети, завдань, об'єкта, предмета, методів дослідження, наукової новизни, практичного значення.

ОСНОВНА ЧАСТИНА ЗВІТУ

РОЗДІЛ 1 (теоретичний, 10 сторінок). Передбачає аналітичний огляд джерел, наукових праць за останні 2-5 роки, тематичних статей фахівців медіагалузі у медіааналітичних виданнях, які стосуються теми магістерської роботи. Потрібно розкрити актуальні напрямки вивчення теми, спираючись на погляди науковців і експертів.

РОЗДІЛ 2 (методичний, 10 сторінок). Містить опис умов, етапів виконання роботи, методів, засобів, прийомів, критеріїв і параметрів аналізу об'єкта дослідження. У розділі обов'язково зазначаються параметри вибірки, часові межі дослідження, спосіб кодування матеріалу та методи обробки отриманих даних. І в медіааналітичних студіях, і в наукових працях це надзвичайно важлива частина роботи. Наводимо кілька зразків, які можуть допомогти в розробці й описі методики дослідження:

- ✓ Методика оцінювання якості журналістських розслідувань: «Детектор- медіа» (http://surl.li/autet)
- ✓ Методологія моніторингу марафону «Єдині новини» (http://surl.li/mazip)
- ✓ Методологія моніторингу фейків та російської дезінформації в українських онлайн-медіа – IMI (http://surl.li/mazpc)
- ✓ Методології досліджень IMI (http://surl.li/mazpo)
- ✓ Propaganda Diary 2022-2023: VoxCheck презентує базу російської пропаганди в європейських ЗМІ (https://rusdisinfo.voxukraine.org/method)

РОЗДІЛ 3 (практичні результати дослідження, 25 сторінок). Якщо в попередньому розділі потрібно було описати всі умови й алгоритми аналізу як заплановані (то був своєрідний покроковий план виконання дослідження), то в цьому хід дослідження детально описуються так, як він реально відбувся. Найважливіші положення звіту мають бути проілюстровані вичерпними переконливими даними, що були зібрані в процесі виконання роботи. Доречно використовувати графіки, таблиці, діаграми для ілюстрації основних результатів дослідження. Надайте пояснення та інтерпретацію зібраних даних, доповніть їх коментарями. Отримані результати мають бути збігатися з поставленими завданнями та гіпотезою, а також порівняні з даними попередніх досліджень. Зразки якісних медіааналітичних звітів ви можете знайти на згадуваних вище ресурсах: Детектор медіа, Інститут масової інформації, Український інститут масової комунікації, VoxCheck та ін.

ВИСНОВКИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ, ПРОГНОЗИ (1-2 сторінки)**.** Зробіть висновки, відповідаючи при цьому на поставлені на початку дослідження запитання. Запропонуйте практичні рекомендації на основі висновків. Вказуйте на можливі шляхи покращення ситуації або подальшого дослідження.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ (1-2 сторінки). Сформуйте й оформіть його за ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення слід переглянути на сайті Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова https://lib.udu.edu.ua/pdf-files/Onovleni-pryklady-DSTU_new.pdf

Оформлення аналітичного звіту і його обсяг.

Обсяг: текстова частина звіту має бути мінімум 1,5 авт. аркуша, або 60 тис. знаків із проміжками.

Оформлення робочого варіанту звіту (для подання на перевірку науковому керівникові): Times New Roman; кегль 14; проміжки між рядками 1,5; поля: 3 см (ліве), 1 см (праве), по 2 см (верхнє і нижнє); абзацний відступ 1,25.

Оформлення до захисту: Магістерський аналітичний звіт подається у форматі PDF-медіапродукту та роздрукований і зшитий у твердому переплетенні. Обсяг текстової частини – не менше 1,5 авторського аркуша. Загальна кількість сторінок визначається автором і залежить від обсягу аналітики, інфографіки та особливостей редакторської структури.

Навчальна ціль: формування культури професійної презентації результатів дослідження, розвиток компетентностей медіааналізу, медіаредагування, структурування та візуальної організації контенту.

Приклади якісно оформлених звітів можна знайти на сайті УІМК (завантажте повні версії в pdf): https://www.jta.com.ua/pro-ho-ukrainskyy-instytut-media-ta- komunikatsii.

Передзахист, захист, оцінювання. Передзахист відбувається за місяць-півтора до захисту. Студент подає на кафедру робочий варіант звіту і доповідає про рівень готовності до захисту. Після відповідей студента на запитання, члени кафедри подають зауваження і пропозиції. Якщо робота не відповідає вимогам, вона не допускається до захисту.

Після передзахисту робота допрацьовується і проходить перевірку комісії академічної доброчесності. До публічного захисту допускається робота, яка виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності. Плагіат і фальсифікації не допустимі! У ході дослідження студент зобов'язаний робити посилання на джерела, з яких запозичує думки вчених чи певні результати для висвітлення своєї теми. За достовірність даних, наведених в ілюстративному матеріалі (таблицях, діаграмах схемах тощо) відповідальність несе автор.

Захист відбувається зазвичай у середині грудня. До захисту магістерська робота подається у вигляді аналітичного звіту – електронний форматі PDF-медіапродукту та роздрукований і зшитий у твердому переплетенні. Основні результати представляються комісії у вигляді презентації. Обов'язковими є відгук наукового керівника та рецензія (див. додатки). Ці документи містять оцінку роботи і є фактично висновком про її допущення до захисту. І відгук, і рецензія оформлюються за шаблонами, які є на сайті факультету та вкладаються у роздрукований варіант магістерської роботи.

Публічний захист (доповідь) супроводжується презентацією, яка має стисло відображати ключові елементи дослідження: актуальність теми, мету й завдання, методи, основні результати, висновки та практичні рекомендації. Важливо дотримуватися логічної послідовності, уникати перевантаження текстом, використовувати візуалізацію (схеми, графіки, таблиці) та орієнтувати зміст на сприйняття комісією, проте аргументовано представляти результати дослідження.

Оцінювання. В УДУ імені Михайла Драгоманова застосовується така шкала оцінювання:

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	задовільно
60-64	E	
35-59	FX, F	незадовільно

Оцінка магістерської кваліфікаційної роботи складається з суми балів за аналітичний звіт, написаний на основі проведеного науково-практичного дослідження та його презентацію (доповідь) публічний захист. (Основні критерії описані в додатках Б, В)

Враховуються рекомендації «Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова». Під час оцінювання потрібно звертати увагу на таке: «*щодо змісту роботи:* актуальність обраної теми дослідження; спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій; відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням; широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату; наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем; рівень обґрунтування запропонованих рішень; ступінь самостійності проведення дослідження; розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення; *щодо захисту роботи:* уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність та результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента; володіння культурою презентації» [20].

Приклади аналітичних звітів на сайті УІМК: https://www.jta.com.ua/pro-ho-ukrainskyy-instytut-media-%20ta-komunikatsii/

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Факультет української філології та журналістики
імені Андрія Малишка

Кафедра журналістики, медіалінгвістики
та української наукової мови

БЛОГЕРСЬКИЙ МЕДІАПРОСТІР: ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОГО БРЕНДУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня «магістр»
студентки 2 курсу, 2мМРЖ групи
спеціальності С 7 «Журналістика»
ОПП «Медіаредагування та журналістика»
Олександрович Олесі Олександрівни
Науковий керівник: Іванів Іван Іванович,
кандидат філологічних наук,
доцент

Київ – 2026

Додаток Б

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську роботу
студента групи 2мМРЖ

« »

№ п/п	Критерії	Рівень у балах (максимально 10 балів)		
		Високий **9-10 б.**	Середній **7-8 б.**	Низький **1-6 б.**
1.	Актуальність магістерського дослідження			
2.	Чіткість формулювання мети та завдань			
3.	Наукова новизна, теоретичне та практичне значення роботи			
4.	Чіткість, логічність висновків до розділів і загальних висновків. Кореляція висновків із завданнями та метою роботи			
5.	Методи дослідження та їхня доцільність			
6.	Науково-теоретичне підґрунтя. Обізнаність із науковою літературою, наявність у списку літератури фундаментальних праць з проблем дослідження			
7.	Повнота й чіткість у розкритті теми. Глибина аналізу фактичного матеріалу			
8.	Самостійність, оригінальність роботи			
9.	Логічність викладу, мовно-стилістичне оформлення роботи. Відповідність вимогам наукового стилю			
10.	Відповідність вимогам до оформлення. Оформлення списку використаних джерел, правильність покликань. Структура й обсяг роботи			
	Разом			
	Усього балів			

Загальний висновок:

Рецензент
Дата:

Додаток В

ВІДГУК
на магістерську роботу
студента групи 2мМРЖ

« »

№ п/п	Критерії	Рівень у балах (максимально 10 балів)		
		Високий **9-10 б.**	Середній **7-8 б.**	Низький **1-6 б.**
1.	Актуальність магістерського дослідження			
2.	Чіткість формулювання мети та завдань			
3.	Наукова новизна, теоретичне та практичне значення роботи			
4.	Чіткість, логічність висновків до розділів і загальних висновків. Кореляція висновків із завданнями та метою роботи			
5.	Методи дослідження та їхня доцільність			
6.	Науково-теоретичне підґрунтя. Обізнаність із науковою літературою, наявність у списку літератури фундаментальних праць з проблем дослідження			
7.	Повнота й чіткість у розкритті теми. Глибина аналізу фактичного матеріалу			
8.	Самостійність, оригінальність роботи			
9.	Логічність викладу, мовно-стилістичне оформлення роботи. Відповідність вимогам наукового стилю			
10.	Відповідність вимогам до оформлення. Оформлення списку використаних джерел, правильність покликань. Структура й обсяг роботи			
	Разом			
	Усього балів			

Загальний висновок:

Науковий керівник
Дата:

РОЗДІЛ 5
ОСВІТНІ ПЕРСПЕКТИВИ АНАЛІТИЧНОГО ЗВІТУ ЯК ФОРМАТУ ПРЕДСТАВЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ ЕМПІРИЧНОГО ДОСВІДУ ВИПУСКНИКІВ

5.1. Переваги аналітичного звіту як формату магістерської роботи

У сучасній системі підготовки магістрів журналістики спостерігається поступове переосмислення традиційних форматів кваліфікаційних робіт. З прийняттям стандарту вищої освіти за спеціальністю для підготовки журналістів відкрилася можливість поряд із традиційним науковим дослідженням як формат кваліфікаційної роботи увести практичний проєкт – у 2023 році нами були розроблені, затверджені засіданням кафедри та Вченої ради факультету та апробовані методичні вказівки щодо підготовки магістерської роботи в креативному форматі [19], які відповідали Стандарту [26] та не суперечили університетським керівним положенням. До цього посібника увійшли оновлені методичні рекомендації відповідно до спеціальності С7 «Журналістика» та ОПП «Медіаредагування та журналістика».

Отже, однією з інноваційних форм репрезентації результатів наукового дослідження виступає описаний у цьому посібнику аналітичний звіт, який поєднує ознаки академічного дослідження та прикладної аналітики. Такий формат відповідає актуальним запитам медіагалузі, де особливо цінуються навички роботи з даними, критичного аналізу інформації та підготовки змістовних аналітичних матеріалів. Він чітко відповідає вимогам Стандарту, програмним результатам навчання, які ним визначені та відповідно перенесені до ОПП «Медіаредагування та жірналістика» (ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; ПРН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів; ПРН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно

опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.; ПРН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів; ПРН16. Здійснювати медіааналітику, створювати медіапросвітницькі матеріали та впроваджувати заходи з популяризації медіаграмотності й медіабезпеки).

Аналітичний звіт як форма представлення результатів дослідження має низку суттєвих переваг порівняно з традиційною теоретичною роботою.

По-перше, він орієнтований на практичну значущість і прикладний характер дослідження. Магістрант не лише узагальнює теоретичні підходи, а й здійснює самостійний аналіз емпіричних даних, формує висновки та пропонує рекомендації, що можуть бути використані у професійній діяльності.

По-друге, аналітичний звіт сприяє розвитку комплексного аналітичного мислення. Його структура передбачає чітку логіку викладу: від постановки проблеми й методологічного обґрунтування до інтерпретації результатів і формулювання практичних висновків. Це формує здатність системно працювати з інформацією та аргументовано представляти результати дослідження.

По-третє, цей формат наближений до реальних професійних практик у сфері журналістики та медіааналітики. Підготовка аналітичних звітів є типовим завданням для медіааналітиків, редакторів, фахівців з комунікацій і дослідників медіасередовища, що підвищує професійну релевантність магістерської роботи.

По-четверте, аналітичний звіт дозволяє інтегрувати різні методи дослідження – кількісні та якісні, що сприяє більш глибокому і багатовимірному аналізу досліджуваного явища

Використання аналітичного звіту в освітньому процесі відкриває нові можливості для модернізації магістерської підготовки в галузі журналістики. Передусім, цей формат сприяє формуванню компетентнісної моделі навчання, орієнтованої на результат і практичне застосування знань. Магістранти навчаються не лише відтворювати теоретичні концепції, а й використовувати їх для аналізу реальних медіапроцесів.

Крім того, аналітичний звіт активізує дослідницьку самостійність здобувачів освіти. Вони залучаються до повного циклу наукової роботи: від формулювання проблеми до представлення результатів у форматі, зрозумілому як академічній спільноті, так і професійній аудиторії.

Важливою освітньою перспективою є також інтеграція освітнього процесу з практикою медіаіндустрії. Аналітичні звіти виконуються на основі реальних прикладів, даних медіамоніторингів, результатів досліджень профільних організацій, що підсилює прикладний характер підготовки.

Додатково варто підкреслити, що впровадження формату аналітичного звіту змінює саму логіку освітнього процесу, переводячи його від репродуктивної моделі засвоєння знань до продуктивної, орієнтованої на створення нового інтелектуального продукту. У такій парадигмі магістрант постає не лише як виконавець навчального завдання, а як дослідник, аналітик і автор повноцінного медіапроєкту, здатний самостійно формулювати проблему, добирати інструментарій її аналізу та презентувати результати у професійно релевантній формі. А це забезпечує тісніший зв’язок із сучасним ринком медіапраці, який дедалі більше орієнтується на підходи, що ґрунтуються на даних, аналітичне мислення та здатність працювати з великими масивами інформації. Важливо й те, що результатом такої роботи стає не лише академічний текст, а готовий продукт, який може бути інтегрований у професійне портфоліо випускника, що підсилює його конкурентоспроможність на ринку праці.

Водночас впровадження цього формату потребує методичного забезпечення: чітких вимог до структури звіту, критеріїв оцінювання, рекомендацій щодо використання аналітичних методів і стандартів академічної доброчесності – усі ці чинники передбачено в розроблених нами методичних рекомендаціях та вказівках, які увійшли до структури посібника.

5.2. Відгуки випускників як індикатор ефективності формату

Безперечно, важливим джерелом оцінювання ефективності аналітичного звіту як форми кваліфікаційної роботи поряд із традиційним науковим дослідженням є відгуки випускників магістерських програм.

Загалом випускники відзначають, що підготовка аналітичного звіту є більш цікавою та змістовною порівняно з традиційною теоретичною роботою. Вона дозволяє глибше зануритися в обрану тему, працювати з актуальними даними та відчувати практичну значущість власного дослідження.

Серед ключових переваг, які підкреслюють випускники, можна виокремити:

- ✓ можливість поєднання теорії та практики;
- ✓ розвиток аналітичних і дослідницьких навичок;
- ✓ формування вміння працювати з реальними даними;
- ✓ підготовку до професійної діяльності у сфері медіа та комунікацій.

Загалом випускники підтверджують ефективність аналітичного звіту як інструменту формування науково-аналітичної компетентності, а також його відповідність сучасним вимогам професійної підготовки журналістів.

Аналітичний звіт сприяє зміщенню акценту з формального виконання академічного завдання на усвідомлену професійну діяльність, що особливо важливо в умовах сучасного інформаційного середовища та викликів війни, де аналітична компетентність журналіста набуває критичного значення. На теоретичному рівні дослідження розширює розуміння моделі готовності магістрантів до дослідницької діяльності, демонструючи, що формат підсумкової роботи може виступати самостійним фактором підвищення дослідницької залученості та професійної інтеріоризації дослідницької діяльності.

У цьому можна переконатися, ознайомившись з їхніми відгуками. Публікуємо деякі з них (з етичних міркувань прізвища та місце роботи не вказуємо).

Анастасія, магістерка журналістики, контент-менеджерка і копірайтерка відділу піар-комунікацій:

Нині ми живемо в епоху так званого «інформаційного цунамі» – ця метафорична назва чудово описує той масив нової інформації, яку щодня отримує кожна людина: через новини, соцмережі, повідомлення друзів, книги, фільми, рекламу та чимало іншого. Не так давно до цього списку додався і штучний інтелект, що продукує ще більше контенту. Відтак у наш час все необхіднішими стають аналітичні компетентності, тобто вміння не лише сприймати інформацію, а й аналізувати її, відсіювати фейки від правди та зосереджуватися на головному. Це вміння особливо важливе для професій, пов'язаних із медіа та комунікаціями: журналістика, піар, SMM-маркетинг, копірайтинг тощо.

З формуванням та розвитком такої навички особисто мені дуже допомогла підготовка аналітичного проєкту в межах магістерської дипломної роботи. Насамперед, опрацьовуючи безліч джерел, я навчилася визначати найважливіші дані, узагальнювати їх та робити власні висновки. Сьогодні це вміння допомагає мені писати свої тексти, для яких я попередньо ознайомлююся з іншими матеріалами й відбираю основну інформацію.

Також важливим етапом підготовки проєкту було застосування польових методів дослідження: проведення інтерв'ю з експертами галузі та опитування учасників ринку. Для аналітичного проєкту цей формат роботи допомагає зібрати більше даних щодо тих питань, які ще мало досліджені. У майбутньому ж цей досвід стане особливо корисним для комунікаційників, зокрема журналістів та копірайтерів під час спілкування з першоджерелами або замовниками, а також аналізу та узагальнення отриманих відповідей.

Не можу не згадати про створення інфографіки. З одного боку, візуалізація зібраних даних була чи не найскладнішим етапом під час роботи над аналітичним проєктом: структуризація даних, вибір формату, дизайну... З іншого – це чудова можливість навчитися подавати отриману інформацію в різний спосіб, зокрема через зображення, діаграми тощо. Це також важлива

навичка, адже нині більшість людей краще сприймають нову інформацію візуально.

Загалом, на відміну від традиційного формату магістерської роботи, цей аналітичний проєкт дав змогу не лише продемонструвати здобуті за час навчання знання, а й сформувати важливі професійні компетентності. Це, зокрема, навички аналізу, структуризації та узагальнення даних, роботи з першоджерелами, візуалізації зібраної інформації та, зрештою, створення готового медійного продукту. Зараз я використовую ці вміння у своїй роботі, тож можу з певністю сказати, що робота над цим проєктом була дійсно цікавою та корисною.

Дар'я, магістерка журналістики, комунікаційниця:

Формат магістерської роботи у вигляді аналітичного звіту виявився для мене більш привабливим, ніж традиційна теоретична праця. Робота над темою авторських інтерв'ю в українському медіапросторі дала змогу звернутися до аналізу реальних проєктів, що посилило зацікавлення дослідженням і допомогло краще зрозуміти його практичний вимір.

У процесі дослідження я застосовувала різні методи – контент-аналіз, спостереження, опитування. Особливо цінним став досвід роботи з великим масивом інформації: уміння виокремлювати ключове та формулювати узагальнені аналітичні висновки.

Важливою перевагою стала й можливість візуалізації результатів, що зробило їх більш доступними для сприйняття та відповідними до сучасних вимог подання інформації.

Окремої уваги заслуговує досвід підготовки презентації: важливо було не лише структурувати матеріал, а й подати його лаконічно та переконливо, зосередившись на головному й дотримавшись установлених часових меж.

На мою думку, такий формат ефективніше готує до професійної діяльності, ніж класична магістерська робота, оскільки сприяє розвитку практичних умінь та аналітичного мислення.

Ангеліна, магістерка журналістики, блогерка, авторка контенту:

Для студентів диплом – це завжди про недоспані ночі, хвилювання, стрес, муки вибору теми та страх встигнути все, не забувши про найголовніше. Цей період насправді відчувається як вирішальний крок для заповітної фіналізації етапу в житті під назвою "Університет", коли нарешті можна вже поставити відмітку «виконано» у своєму списку цілей.

Традиційно всі звикли до 100 сторінок суцільного тексту, де "налити води" є основним принципом написання всієї роботи (така ось студентська правда). Звісно, є спеціальності, де такий формат є необхідністю і єдиним можливим варіантом. Інша справа – медійники. Для цієї професії надважливо розвивати навички креативності, дизайну, аналізу, вміння працювати з великим обсягом інформації, дотримуватися дедлайнів, вибудовувати стратегії, вміти створювати ЩОСЬ з нуля, а потім подати це все під соусом впевненості, натхненності та переконливості. Тому реалізація проєкту, який ми мали змогу самостійно продумати: від формулювання теми, до дизайнерського оформлення – стало справжнім джекпотом для нас, студентів журналістики, та ще й у тандемі з науковим керівником, який направить і підкаже як краще, зважаючи на особистий досвід у цій сфері. Насправді це всебічний розвиток наших набутих знань та можливість застосовувати їх на практиці, тому вважаю, що виконання такого творчого проєкту в межах магістерської роботи є набагато продуктивнішим, сучаснішим та цікавішим методом для оцінювання знань та вмінь студентів. Важливо сказати, що результатом такої роботи є не лише теоретичне дослідження, а повноцінний медіапродукт, який має практичну цінність. У майбутньому його сміливо можна долучити до власного портфоліо чи резюме, як приклад реального досвіду, що дійсно демонструє наші професійні сторони.

Ще не варто забувати про зміни менталітету поколінь. Сучасна молодь (зумери, альфа) наразі тяжіє до свободи вибору, простоти та практичності у

власній діяльності, тому старі формати вже не є настільки цікавими для них, викликаючи лише відчуття напруження. А всі ми знаємо: коли немає інтересу, то й відсутня мотивація щось робити (від чого страждає залученість і ефективність). Отож перехід від "класики" до здобуття практичного досвіду з інтеграцією його в наукове дослідження – це приклад дієвої адаптації формату під вже новий тип мислення. Від студентів хочеться додати: "Коли відчувається, що наш інтерес важливий, то бажання включитися в роботу й створити щось насправді значуще зростає в геометричній прогресії" (з власного досвіду)))).

Кирило, магістр журналістики, інтерв'юер, керівник відділу бізнес-тренерів:

Мій досвід роботи над аналітичним звітом виявився класичною історією «від заперечення до любові». На початку магістратури я був налаштований украй скептично. Маючи за плечима бакалаврат з іншим форматом дипломної, я, як типовий прихильник думки «раніше було краще», не був прихильником нововведень. Новий формат здавався складним, незрозумілим, а тому – трохи лякав.

Однак із першими кроками над проєктом я зрозумів, що помилився. Важливим фактором став влучний вибір теми: «Сучасні воєнні інтерв'ю, репортажі, життєві історії: драматичні сторінки сторітелінгу в Україні». Дослідження жанрів, які мені завжди були близькі, швидко перетворило роботу з «треба» на щире зацікавлення.

Етап збору теорії для першого розділу став серйозною перевіркою на витривалість. Мені довелося опрацювати величезні масиви джерел, аналізувати їх і виокремлювати головне. Було непросто. Та цей процес виявився класним тренажером аналітичних навичок, які тепер дуже допомагають в роботі і повсякденному житті. Також робота на цьому етапі дозволила точно зрозуміти - будь-який якісний продукт починається з ґрунтовного вивчення бази.

Моє бачення медійного проєкту кардинально змінилося після того, як я детально розібрався в нюансах військового сторітелінгу та специфіці кожного з трьох жанрів: інтерв'ю, репортажу та есе.

Під час роботи над польовим дослідженням я отримував колосальне задоволення (хоча попередньо найбільше переживав саме за цей етап дипломної роботи). Втілити одну історію у трьох різних формах стало для мене справжнім професійним викликом. Було неймовірно цікаво застосувати теорію на практиці і побачити, як змінюється сприйняття одного й того самого змісту залежно від жанрової обгортки. Подальше опитування реципієнтів додало проєкту об'єктивності. Робота з відповідями респондентів, структурування даних дозволили мені мовою цифр підтвердити свої гіпотези. Мені було важливо не просто написати текст, а зрозуміти, як його сприймає реальна аудиторія. Коли я аналізував відповіді респондентів, які порівнювали мої тексти, я відчув себе справжнім аналітиком. Це допомогло мені об'єктивно оцінити вплив кожного жанру: від високого рівня довіри до інтерв'ю до глибокого емоційного залучення через есе.

Процес візуалізації результатів – створення графіків та діаграм – став логічним і дуже приємним завершенням аналізу. Авторське оформлення цих даних дозволило мені структурувати всі думки і цифри у чітку та зрозумілу картину. Я отримав справжнє естетичне задоволення від того, як мої висновки набувають дизайнерської форми, стаючи переконливими аргументами.

У підсумку все змінилось. Моє скептичне ставлення до цього формату дипломної роботи повністю розвіялося. Натомість він сформував в мені аналітичну компетентність, яка стала однією з найважливіших навичок після завершення університету. Вміння організувати складний процес від ідеї до фінальної презентації додало мені професійної впевненості. Я вдячний за цей досвід, адже він довів мені, що я обрав правильний шлях.

Анастасія, магістерка журналістики, коректорка та копірайтерка:

Насправді, створення такого практичного проєкту, а саме аналітичного звіту у межах магістерської роботи було дуже захопливим процесом. Це набагато цікавіше і корисніше, аніж писати традиційну роботу на 80 сторінок наукового тексту, який перенавантажений термінологією та інколи навіть незрозумілий для нас, студентів. Окрім цього, плюсом тут можу виокремити те, що ми мали змогу самостійно обрати напрям, який нас цікавить, і сформулювати тему. Це дає змогу зосередитися саме на тих питаннях, які дійсно викликають інтерес, а отже – підвищує нашу мотивацію та залученість у процес.

Беззаперечно можу сказати, що робота над аналітичним звітом дає змогу не лише глибше зануритися в обрану тему, а й побачити реальні зв'язки між теорією та практикою, що, безумовно, підвищує цінність отриманих знань. Завдяки такому формату ми вдосконалюємо свої навички, оскільки аналізуємо великі обсяги інформації, але намагаємося відсіяти другорядне й виокремити лише найголовніше, вибудовуємо аргументацію, вивчаємо методи польових досліджень та застосовуємо їх на практиці. А найцікавішим етапом було дизайнерське оформлення готової роботи, адже воно дало змогу не лише систематизувати отриманий матеріал, а й розкрити авторський творчий потенціал, навіть якщо до цього вважав себе не креативним, і представити звіт у візуально привабливій, структурованій та зрозумілій формі. Ще хочу зазначити, що позаяк проєкт був дотичним до соціальних мереж, то це дійсно хороша можливість відчути себе SMM-ницею: підготувати дописи, зробити власноруч контент-план та створити візуалізацію для публікацій. Саме робота з дизайном розвиває відчуття стилю та увагу до деталей, що також корисно і в науковій сфері, і в подальшому професійному житті.

Тому вважаю, впровадження такого проєкту, а саме аналітичного звіту є більш сучасним та ефективним підходом до навчання, який краще відповідає потребам сьогодення, розвиває креативність, формує власне бачення студента та сприяє вдосконаленню компетентностей, необхідних у реальному житті.

Марія, магістерка журналістики, випускова редакторка:

Тема моєї магістерської роботи звучала так: «Соціальна відповідальність видавництв як чинник формування стійкого репутаційного капіталу», і формат польового дослідження й оформлення аналітичного звіту за його результатами цілком відтворив усі очікувані мною результати.

Планування такого типу дослідження, звісно, як і в інших форматах, вимагало опрацювання значної кількості інформації (і теоретичних відомостей, і власних спостережень) та вміння структурувати, виокремлювати найважливіше, планувати зміст і композицію магістерської роботи. Та я вважаю, що саме тут і проявляється неабияка перевага аналітичного звіту – наочність. Своє дослідження з його результатами я змогла детально розкрити саме завдяки великій кількості схем, таблиць, графіків і діаграм.

Основним методом для такого формату і своєї теми я обрала інтерв'ю. Для збільшення вибірки і порівняння результатів, я проводила бесіди з кількома представниками українських видавництв. Серед них виявилися і мої майбутні колеги, які натоді з радістю погодилися взяти участь і розповісти про діяльність книжкового бізнесу. Тому ще одним «плюсом» аналітичного звіту можу назвати розвиток у майбутніх працівників медіа навичок комунікації. Вміння вести діалог і переконувати грає чималу роль у побудові кар'єри – перевірено :)

Авжеж, формат аналітичного звіту передбачає тривалу підготовку й постійну включеність у події, інформацію, що стосуються досліджуваної теми. Потрібно впродовж усього періоду дослідження тримати руку на пульсі й мати змогу щось відредагувати чи переписати, бо зараз ми живемо в світі де ледь не щохвилини маємо ті чи інші оновлення. Та все ж, верстаючи звіт, гарно (і по-своєму) його оформлюючи, розумієш, що така робота точно принесе користь і результат для професійного зростання, яке не за горами.

З відгуків магістрів можна зрозуміти рівні залученості до дослідницької діяльності. Когнітивний вимір демонструє розвиток навичок критичного аналізу та перехід від репродуктивного навчання до самостійного конструювання знань через роботу з даними. Поведінковий рівень підтверджує зростання дослідницької ініціативи та суб'єктності студентів у ролях аналітика й журналіста. Емоційний складник виявляється у підвищенні мотивації та зниженні тривожності щодо наукової роботи, а професійний – у здатності інтегрувати аналітичні інструменти (фактчекінг, інтерпретація) у реальну медійну практику.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягають основні переваги аналітичного звіту як формату магістерської роботи порівняно з традиційним дослідженням?
2. Яким чином аналітичний звіт сприяє формуванню професійних і дослідницьких компетентностей магістра журналістики?
3. Чому відгуки випускників можна вважати індикатором ефективності впровадження аналітичного звіту в освітній процес?

Аналітичне завдання:

1. Проаналізуйте переваги аналітичного звіту як формату кваліфікаційної роботи та сформулюйте 3-5 аргументів на його користь з позиції майбутнього медіафахівця.
2. Ознайомтеся з відгуками випускників та визначте, які саме навички й компетентності формуються у процесі підготовки аналітичного звіту; узагальніть результати у вигляді короткого аналітичного висновку.

ВИСНОВКИ

У сучасному медіапросторі, що характеризується надміром інформації, шаленою швидкістю її поширення та зростанням впливу дезінформаційних практик, особливої актуальності набуває формування в майбутніх журналістів науково-аналітичної компетентності. Вона забезпечує здатність не лише оперативно орієнтуватися в інформаційних потоках, а й критично їх осмислювати, перевіряти достовірність джерел, виявляти приховані смисли та інтерпретувати соціальні процеси в ширшому контексті. Науково-дослідницька підготовка, натомість, формує вміння працювати з емпіричними даними, застосовувати методи аналізу, обґрунтовувати висновки та вибудовувати аргументовану дослідницьку позицію. У сукупності ці компетентності трансформують журналіста з транслятора інформації на аналітика й дослідника суспільних явищ, здатного створювати глибокі, якісні та суспільно значущі медіатексти.

Навчальний посібник «Науково-аналітичні студії магістрів журналістики: методичнаа підготовка курсової та кваліфікаційної роботи» спрямований на формування сучасної науково-аналітичної компетентності здобувачів освіти, яка є необхідною як для виконання кваліфікаційної магістерської роботи, так і для подальшої професійної діяльності.

У навчальному виданні реалізовано такі концептуальні положення:

Інтеграція наукового та аналітичного складників як вимога часу. Формування науково-аналітичної компетентності магістрів є відповіддю на трансформацію ролі журналіста як аналітика та модератора складних інформаційних потоків. Це потребує поєднання критичного мислення, комунікативного інтелекту та навичок роботи з великими масивами даних.

Етапність та спадковість дослідницької траєкторії. Підготовка магістерської роботи вибудовується як послідовний процес: від опанування інструментарію наукових студій і медіааналітики через дослідницьку практику

до створення авторського аналітичного продукту. Така логіка забезпечує перехід від теоретичного засвоєння знань до їх практичного застосування.

Інноваційність формату аналітичного звіту. Перехід до формату аналітичного звіту дозволяє здобувачам освіти демонструвати науково-аналітичну зрілість. Цей формат поєднує наукове дослідження з практико-орієнтованим проєктом, що забезпечує прикладну цінність результатів.

Академічна культура та етика як основа професійності. Опанування принципів академічної доброчесності, культури цитування та міжнародних стандартів наукової комунікації є невід'ємною складовою підготовки сучасного дослідника.

Практико-орієнтований ефект та професійна мотивація. Зворотний зв'язок від випускників свідчить, що орієнтація на прикладні дослідження та візуалізацію результатів підвищує залученість здобувачів освіти та сприяє формуванню компетентностей, адаптованих до потреб сучасного медіаринку.

Отже, аналітичний звіт як формат кваліфікаційної роботи є перспективною моделлю інтеграції наукової та професійної підготовки магістрів журналістики. Його впровадження сприяє розвитку аналітичного мислення, дослідницької самостійності та здатності працювати з інформацією в умовах сучасного медіасередовища. У контексті формування науково-аналітичної компетентності цей формат забезпечує перехід від репродуктивної моделі навчання до продуктивної, орієнтованої на створення нового знання та його практичне застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Варенко В. Основи аналітики: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с. ISBN 978-617-520-284-5 URL: https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/13021.pdf?srsltid=AfmBOopJMdsF6YfDNNwTNZ7FdyJgQT7GzhFb2LlIMfGVeiUCo-RxZdXT
2. Вебпортал Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення [Електронний ресурс]. URL: https://webportal.nrada.gov.ua/ (дата звернення: 31.03.2026)
3. Галета Я. Формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх журналістів в умовах війни. Педагогічні науки теорія, історія, інноваційні технології. 2025. № 2. С. 406–414. DOI: 10.24139/2312-5993/2025.02/406-414
4. ДСТУ 3008:2015. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Чинний від 01.07.2017
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 01.07.2016
6. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ: Віхола, 2023. 224 с.
7. Інструкція: як провести аналітичне дослідження [Електронний ресурс]. *Інститут аналітики та адвокації*. URL: https://iaa.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/instrukcziya-yak-provesty-analitychne-doslidzhennya.pdf (дата звернення: 31.03.2026)
8. Койчева Т., Ван Сяоган. Аналітична компетентність як феномен сучасного науково-педагогічного дискурсу. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 91. С. 127–130. URL: https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/47532759-f4a4-4fa9-94ba-b65fbe35679f

9. Копанєва В. Наукова комунікація в цифровому середовищі. *Вісник Книжкової палати*. 2023. № 9 (326). С. 27–37. DOI: 10.36273/2076-9555.2023.9(326).27-37.
10. Криштанович М., Луцан Ю. Формування інформаційно-аналітичної компетентності бакалаврів у галузі права: сучасні підходи та методи. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 12. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.14249319
11. Laureate C. D. P., Buntine W., Linger H. A systematic review of the use of topic models for short text social media analysis. *Artificial Intelligence Review*. 2023. Vol. 56. P. 14223–14255. DOI: https://doi.org/10.1007/s10462-023-10471-x
12. Macanovic A. Text mining for social science – the state and the future of computational text analysis in sociology. *Social Science Research*. 2022. Vol. 108. DOI: https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2022.102784
13. Мандзюк О. Методика підготовки аналітичних документів в інформаційній сфері. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2015. Серпень. С. 42–45. URL: http://surl.li/rwzmi
14. Марків О. Медіааналітика: від комерційної вигоди до суспільного блага. *Комунікаційний простір постінформаційного суспільства: гуманітаристика перед викликами воєнного часу*. Київ: НУБіП України, 2024. С. 100–102
15. Марків О., Зарівна О. Теоретичні засади професії медіааналітика: від аналізу інформаційних потоків до англомовної компетентності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2020. № 8(76). С. 100–103. URL: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2685
16. Марків О., Марків І., Зарівна О., Чеботаєв В. Медіааналітика в контексті міждисциплінарного осмислення: інтеграція правових, суспільствознавчих та англомовних компетенцій. *Культурологічний альманах*. 2025. № 3. С. 417–423. DOI: https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.3.51

17. Марків О., Марків І., Зарівна О. Дидактичні практики формування аналітичної компетентності та комунікативного інтелекту сучасного науковця. *Interaction of Art and Science: Creative Approaches in Research. Geneva*, 2024. С. 250–254. URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2024/11/Interaction_of_art_and_science_creative_approaches_in_research_November_20-22_2024_Geneva_Switzerland.pdf
18. Маруш І. Форми і методи формування аналітичної компетентності у майбутніх фахівців медичної галузі. *Вища освіта України*. 2024. № 1 (92). С. 69–75. DOI: 10.32782/NPU-VOU.2024.1(92).09
19. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення і захисту магістерської кваліфікаційної роботи для студентів спеціальності 061 «Журналістика» / укладачі : О. Т. Марків, О. І. Харитоненко ; кафедра журналістики ф-ту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 10 с.
20. Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова від 2803.2024 [Електронний ресурс]. URL: https://lnk.ua/LkIXi52oB
21. Почепцов Г. Токсичний інфопростір: як зберегти ясність мислення і свободу дії. Київ: Vivat, 2021
22. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2849-20 (дата звернення: 31.03.2026)
23. Різун В., Скотнікова Т. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві. Київ: Преса України, 2008. 144 с.
24. Ромах О. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій. Львів: ПАІС, 2020. 403 с.
25. Сибірна Р. Особливості аналітичної діяльності у науковому дослідженні. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 4(14). С. 49–55. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4275/1/07.pdf

26. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 061 «Журналістика» другого (магістерського) рівня, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 994 від 08.11.2022 [Електронний ресурс]. URL: http://surl.li/fbzrf
27. Стеблина Н. Цифрові інструменти для медіааналітика. Одеса: Фенікс, 2023. 90 с. URL: http://www.ualocal.media/?page_id=989
28. Шевченко О. Особливості реалізації педагогічних умов при формуванні інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх військових журналістів у процесі фахової підготовки. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2025. № 1 (96). DOI: 10.63437/2309-3935-2025-1(96)-12
29. Янґ Еойн, Куінн Ліза. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі пер. з англ. С. Соколик наук. ред. пер. О. Кілієвич. Київ К.І.С. 2003. 120 с.
30. Яцишин А., Мозолевич Г., Яцишин Т., Сухіх А. Роль е-інфраструктур у підтримці наукової діяльності: виклики та перспективи. *Наука, технології, інновації*. 2023. № 2 (26). С. 64–77. DOI: 10.35668/2520-6524-2023-2-08.

НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ СТУДІЇ МАГІСТРІВ ЖУРНАЛІСТИКИ:

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА КУРСОВОЇ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Навчальний посібник

Електронне видання

ВИДАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені Михайла Драгоманова

Підписано до друку 05.05.2026 р. Формат 60х84
Гарнітура Times.
Облік.видав.арк. 4,69
Зам. № 031

Видавництво Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова.
01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію ДК 7896 від 25.07.2023.
(044) 239-30-26.

9 789669 313560